



(*)E. U. de Profesorado de E.X.B. "María Sedes Sapientiae"

(*)Grao en Educación Infantil

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V51G110V01101	Communication: Spanish language	1st	6
V51G110V01102	Education: Design and development of the early childhood education curriculum	1st	6
V51G110V01103	Education: New technologies applied to children's education	1st	6
V51G110V01104	Psychology: Developmental psychology from 0-6 years	1st	6
V51G110V01105	Sociology: Sociology of education	1st	6
V51G110V01201	Communication: Galician language	2nd	6
V51G110V01202	Education: Motor development	2nd	6
V51G110V01203	Education: Organisation in schools	2nd	6
V51G110V01204	Education: Contemporary institutions and theory of education	2nd	6
V51G110V01205	Psychology: Educational psychology: Childhood learning processes	2nd	6

IDENTIFYING DATA				
Comunicación: Lingua española				
Subject	Comunicación: Lingua española			
Code	V51G110V01101			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Rodríguez Lorenzo, María del Carmen			
Lecturers	Rodríguez Lorenzo, María del Carmen			
E-mail	mcarmenrodriguezlorenzo@gmail.com			
Web				
General description	A lexislación exige que o futuro docente posúa, ademais dunha extensa e profunda formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio da ferramenta básica e imprescindible en todo proceso de comunicación: a lingua española. Ademais do coñecemento dos principios básicos e científicos de disciplinas lingüísticas que se ocupan da lingua española, as destrezas, que os profesores deben perfeccionar nas clases, para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe: capacidade lectora, a expresión oral, a expresión escrita e a análise e interpretación de textos orais e escritos.			

Competencias	
Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C42	Coñecer o currículo de lingua e lectoescritura desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D7	Resolución de problemas

D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma, creativa e cooperativa, e promovelos nos estudantes desde a participación e o esforzo individual.	A3 A5	B3 B4 B5 B11	C21 C48 C60	D1 D2 D7 D9 D11 D13 D14 D15 D16
Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación.	A1 A2	B1 B6	C27 C42 C43 C44 C48 C49 C60	D1 D7 D17 D19
Coñecer, respectar e promover a diversidade lingüística e cultural de España e de Europa.	A1 A2 A4	B6	C42 C48	D12 D14 D19
Recoñecer a identidade da etapa de educación infantil e as súas características cognitivas e comunicativas.	A1 A3	B1 B2 B3 B4 B6	C21 C27 C42 C43 C49	D1 D2 D7 D13 D16
Saber expresarse en español con fluidez e precisión e poder facer uso flexible do devandito idioma para fins sociais, académicos e profesionais.	A1		C44 C49 C60	D1 D11
Falar, ler e escribir, correcta e adecuadamente, a lingua española.	A1 A4		C43 C44 C48 C49 C60	D1 D7 D9
Coñecer a fonoloxía, a fonética e a ortografía da lingua española.	A1		C43 C44 C49	D7 D13
Coñecer e saber usar a gramática do español.	A1		C43 C44 C49	D1 D7 D13 D15
Adquirir e saber utilizar os conceptos básicos da semántica, a lexicoloxía e a lexicografía do español.	A1		C43 C44 C49	D1 D7 D9 D13 D15

Contidos

Topic	
1. Cuestións xerais de comunicación	1.1. Comunicación, linguaxe e significación. 1.2. A linguaxe como instrumento de comunicación e expresión. 1.3 As linguas como patrimonio inmaterial (PEA-UNESCO) 1.4. Mensaxes, sinais e supostos: procesos inferenciais e semióticos 1.5. O código na comunicación 1.6. Relevancia

2. Fonética e fonoloxía do español	2.1. Fonética e fonoloxía. As relacións entre os elementos do sistema. 2.2. Fonética. Ramas da Fonética. Fundamentos da Fonética Articulatoria e Acústica. Os sons do español. A transcripción. 2.3. Fonoloxía. Ámbito de estudo. A fonemática e a prosodia. A fonema e a súa determinación. As fonemas do español. Neutralización, desfonoloxización e distribución defectiva. A transcripción. 2.4. Suprasegmentos. A sílaba. O acento. A entoación.
3. Morfoloxía e sintaxe	3.1. O ámbito da morfoloxía e da sintaxe. As unidades. Enunciado e oración. A noción de sintagma. 3.2. Descrición das unidades. 3.3. As categorías gramaticais. 3.4. Unidades sintácticas. 3.5. Funcións. A oración simple, composta e complexa.
4. Semántica e léxico	4.1. O signo lingüístico. Conmutantes de expresión e contido. 4.2. A lexicoloxía e a semántica. A lexicografía e os estudos de léxico. 4.3. Campos semánticos. Compoñentes do significado. Análise paradigmático e sintagmático. 4.4. Relacións léxicas. 4.5. Corrección e innovacións léxicas.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Traballo tutelado	3	36	39
Lección maxistral	0	0	0
Resolución de problemas	16	0	16
Exame de preguntas de desenvolvemento	4	16	20
Práctica de laboratorio	0	0	0

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Traballo tutelado	Planificación, elaboración e revisión de traballos 'prácticos' e 'personais' relacionados cos contidos da materia
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudio, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas aplicando os contidos explicados e axudado polas directrices e supervisión do profesor. Por iso, adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas	No horario de clase. En sesións de tutorías semanais. Orientacións, seguimento dos traballos e programa, solución de conflitos e dúbidas sobre a materia. Revisión da metodoloxía e consultas bibliográficas.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Participación na planificación, elaboración e revisión dos traballos 'prácticos' e 'personais' relacionados cos contidos da materia.	20	A1 A2 A3 A4 A5	B11	C21 C43 C44	D1 D2 D7 D9 D12 D13 D14 D15 D17

Resolución de problemas	Resolución de problemas e/ou exercicios: Participación na preparación, realización e revisión dos exercicios de aplicación/profundización, de resolución de problemas ou de prácticas de análise e comentario.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B11	C21 C27 C42 C43 C44 C48 C49 C60	D1 D2 D7 D12 D13 D14 D16 D17 D19
Exame de preguntas de desenvolvemento	Probas para avaliación das competencias que inclúen preguntas abertas sobre un tema. Os alumnos deben desenvolver, relacionar, organizar e presentar os coñecementos que teñen sobre a materia nunha resposta extensa.	40	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B3 B4 B6	C27 C42 C43 C44 C49	D1 D2 D7 D12 D13 D15 D17

Other comments on the Evaluation

A ficha persoal, cos datos persoais, e a foto pegada debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.

O sistema de avaliación pretende facer o alumnado partícipe do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais procurarase unha avaliación continua, formativa e global, polo que se terán en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e o resultado final de dito proceso.

A **cualificación final** da materia será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades realizadas, segundo as porcentaxes asignadas, tal como queda estipulado no cadro superior. É dicir, a cualificación final será a suma da nota do exame (50%), da asistencia, participación activa, resolución de problemas e dos traballos (50%). Para aprobar a materia hai que superar os traballos e o exame. Mentres non se aprobe o exame non se sumarán as notas dos traballos tutelados e do traballo en clase.

ALUMNADO NON ASISTENTE: Aquel alumnado que non asistise ás aulas ou faltase máis dun 20% do cómputo total das aulas impartidas (12 horas, 6 sesións) terá que presentarse a un exame específico de toda a materia.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Comunicación: Lingua galega/V51G110V01201

Didáctica da lingua e a literatura infantil/V51G110V01404

Lingua e literatura: Español/V51G110V01507

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Didáctica da lingua e a literatura infantil/V51G110V01404

Lingua e literatura: Español/V51G110V01507

Other comments

Os estudantes de Educación Infantil deberán coñecer y saber aplicar os conceptos básicos da gramática do español e ter asumidas, de forma clara e patente, as normas tanto de expresión oral (correcta dicción ou ortoloxía) como de expresión escrita (ortografía), así como tamén os aspectos esenciais do nivel fónico da devandita lingua.

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o

profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

* Outras modificacións

· Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

· No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

* Probas xa realizadas

Gárdase a nota obtida

...

* Probas pendentes que se manteñen

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

...

* Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

* Novas probas

Non se prevén novas probas de avaliación

* Información adicional

Non hai

IDENTIFYING DATA**Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil**

Subject	Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil			
Code	V51G110V01102			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Rúa Fernández, Montserrat			
Lecturers	Rúa Fernández, Montserrat			
E-mail	montserua@gmail.com			
Web				
General description	O currículo é o eixo sobre o que se desenvolve o labor educativo, tanto nos seus aspectos conceptuais (concepcións, compoñentes, niveis, etc.) como nos procedimentais (procesos de deseño, posta en práctica, avaliación, etc.), é por iso polo que é unha materia fundamental na preparación do futuro docente de educación infantil. Esta materia pertence á materia Organización do espazo escolar, materiais e habilidades docentes. Xunto a outras que serán cursadas leste mesmo curso (Organización do centro escolar) *constitúen un bloque formativo que se complementa mutuamente e que está orientado a sentar unhas bases didácticas firmes na formación das futuras Mestras e Mestres de Educación Infantil. É por iso, que o desenvolvemento desta nova materia continuará co proceso global de formación en Didáctica e Currículo. Esta materia ten como meta fundamental axudar ao alumnado a adquirir e desenvolver competencias relacionadas co coñecemento, as técnicas e as actitudes necesarias para deseñar, executar e avaliar o currículo correspondente a unha Aula de Educación Infantil no sistema educativo español regulado na Comunidade Autónoma de Galicia.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.

B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C3	Coñecer os fundamentos de atención temprana.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C5	Saber promover a adquisición de hábitos en torno á autonomía, a liberdade, a curiosidade, a observación, a experimentación, a imitación, a aceptación de normas e de límites, o xogo simbólico e heurístico
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C9	Adquirir recursos para favorecer a integración educativa de estudantes con dificultades.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellora en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender criticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C55	Saber utilizar o xogo como recurso didáctico, así como deseñar actividades de aprendizaxe baseadas en principios lúdicos.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.
C60	Coñecer e aplicar os procesos de interacción e comunicación no aula, así como dominar as destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C63	Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C65	Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos os ensinos descritos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información

D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade
D22	Sensibilidade por temas ambientais

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Analizar e comprender os diferentes momentos históricos da Educación Infantil.	A3	B12	C1 C13 C26 C27 C28 C29	D1 D3 D5 D6 D8 D9 D10 D13 D14 D15
2. Coñecer e analizar as diferentes teorías e modelos curriculares e cuestionar críticamente as diversas tendencias e propostas da administración educativa e doutras instancias.	A1 A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 B10 B11 B12	C1 C3 C4 C5 C6 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C19 C20 C21 C22 C23 C24 C25 C26 C27 C28 C29 C30 C31 C32 C33 C55 C59 C60 C61 C62 C63 C64 C65 C66 C67	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21 D22

3. Coñecer os diferentes niveis de concreción curricular e ser capaz de reproducilos nun esquema ou produto multimedia.	A1 A3 A4	B7	C24 C25 C26 C27	D1 D2 D3 D4 D5 D6 D7 D8 D10 D13 D15
4. Seleccionar, desenvolver e avaliar un currículo de Educación Infantil por proxectos no que se demostre un dominio dos elementos do currículo e das competencias en Educación Infantil. Preparar, seleccionar ou construír materiais didácticos para devandito proxecto, atendendo aos principios teóricos básicos de globalización e a súa aplicación ás etapas da Educación Infantil.	A1 A2 A3	B1 B3 B9 B10 B11 B12	C1 C31 C32 C33 C55 C59 C60	D2 D6 D8 D9 D12 D13
5. Coñecer a evolución do rol do profesor de Educación Infantil e reflexionar sobre o profesor ideal, o seu nivel de competencia e de formación.	A3	B9 B12	C11 C12 C13 C21	D2 D3 D5 D8 D13 D14 D15

Contidos

Topic

1. A Educación Infantil desde os seus inicios á actualidade.	
2. Teorías e modelos curriculares.	
3. Niveis de concreción curricular.	3.1. Aproximación conceptual ao currículo. 3.1.1. Funcións do currículo. 3.1.2. Carácter do currículo. 3.2. Niveis de concreción curricular.
4. Currículo de Educación Infantil.	Características e componentes do curriculum de Educación Infantil
5. Compoñentes didácticos do proceso de ensino-aprendizaxe en Educación Infantil.	5.1 Os obxectivos e as competencias 5.2 Selección e secuenciación de contidos 5.3 Métodos, principios e estratexias didácticas 5.4 Tarefas de ensino e organización de procesos de ensino-aprendizaxe 5.5 Construción e análise de recursos e materiais didácticos 5.6 A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe
6. A programación na aula de infantil.	Programación didáctica e programación de aula
7. O profesorado de educación infantil.	Funcións Formación continuada e ao longo da vida

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	28	38	66
Traballo tutelado	23	40	63
Prácticum, Practicas externas e clínicas	0	15	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	4	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición por parte da profesora dos contidos da materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo /a estudante.
Traballo tutelado	O /a estudante desenvolverá exercicios ou proxectos na aula baixa as directrices e supervisión da profesora. O seu desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante e con prácticas de traballo cooperativo.
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Reflexionar sobre a práctica profesional. Desenvolverse en espazos externos de interese académico-profesional para o alumnado.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Traballo tutelado	Atenderanse as demandas puntuais que presente o alumnado de forma personalizada ou grupal. Ofreceranse as directrices e supervisión oportuna para o desenvolvemento da aprendizaxe, vinculando coa actividade autónoma do estudante. Esta atención personalizada ao alumnado tamén se realizará a través de: - tutorización presencial no despacho do profesorado ou por teléfono en horario de tutorías. - tutorización vía correo electrónico: para atender as incertezas e dúbidas urxentes sobre a realización dos traballos, actividades, exames, etc.
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Atenderanse as demandas puntuais que presente o alumnado de forma personalizada ou grupal. Ofreceranse as directrices e supervisión oportuna para o desenvolvemento da aprendizaxe vinculando coa actividade autónoma do estudante. Esta atención personalizada ao alumnado tamén se realizará a través de: - tutorización presencial no despacho do profesorado ou por teléfono en horario de tutorías. - tutorización vía correo electrónico

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Traballo tutelado	Realización dun proxecto que consistirá na realización de tarefas que demostren o coñecemento dos niveis de concreción curricular e dunha programación docente fundamentada a nivel teórico, complementada cunha exposición da mesma na data e termos que determine a docente ao longo do cuadrimestre.	50	A1	B1	C1	D1
			A2	B2	C8	D2
			A3	B3	C9	D3
			A4	B4	C10	D5
			A5	B5	C11	D6
				B9	C12	D7
				B11	C13	D8
				B12	C19	D9
					C20	D13
					C21	D15
					C22	D16
					C23	D17
					C24	
					C25	
					C27	
					C28	
					C29	
					C30	
					C31	
					C33	
					C55	
					C59	
					C60	
					C61	
					C62	
					C64	
					C65	
					C66	
Exame de preguntas de desenvolvemento	Neste apartado tomaranse en consideración os resultados nunha proba tipo tema ou de resposta longa que se realizará ao final do cuadrimestre sobre o contido da materia. Poderá combinarse con preguntas de resposta curta.	50	A3	B9	C11	D2
				B12	C12	D3
					C13	D5
					C21	D8
						D13
						D14
						D15

Other comments on the Evaluation

- Para aprobar a materia en primeira convocatoria, é necesario entregar en prazo e expor debidamente os traballos estipulados e superar as probas obxectivas sobre o contido da materia, cunha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos apartados suxeitos a avaliación.

- Considérase alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ao 80% das clases presenciais; devandito alumnado deberá entregar en prazo os traballos prescritos e superar un exame específico sobre o contido da materia.

- Para superar a materia esíxese unha nota mínima de 5 sobre 10 en cada un dos apartados suxeitos a avaliación.

-A cualificación dos traballos, en caso de ser positiva, terase en conta na convocatoria de Xullo, non nas posteriores.

- As datas dos exames ordinarios e extraordinarios están dispoñibles na páxina web do Centro.
- Unha vez que o profesorado entre na aula, pechado a porta e comezado a explicación da materia, non se poderá entrar na clase.
- O alumnado que empregue o teléfono móbil durante o transcurso de calquera clase , teórico ou práctica, será expulsado inmediatamente da aula, salvo que por motivos pedagóxicos o/a docente permita o seu uso para a realización de traballos de clase aínda que nestes casos preferirase o uso de computadores ou tabletas.
- O alumnado que por motivos laborais non vaia a asistir a clase deberá porse en contacto co/a docente no primeiros quince días de curso.
- Respectaranse rigorosamente as datas de entrega dos traballos. Non se recollerá ningún fóra da mesma.
- Terase en conta as faltas de ortografía para a avaliación de cada un dos traballos presentados e no exame da materia. Por cada falta de ortografía descontarase 0.2 da nota final.
- Non se responderán a correos electrónicos durante o período vacacional.
- O alumnado repetidor deberá acollerse aos criterios de avaliación da guía docente vixente neste curso 2019/2020

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Fernández Tilve, MD, y Malvar Méndez, M. L., **Proyecto educativo de centro, programación de aula, unidad didáctica, adaptación curricular individualizada. Tareas indispensables en la labor docente. Ejemplificaciones.**, Torculo, 2006

Complementary Bibliography

Herrán, A. Y Paredes, J., **Didáctica General.**, Mc Graw Hill., 2008

Ibáñez, C., **El Proyecto de Educación Infantil y su práctica en el aula**, La Muralla, 2007

Escamilla, A., **Las competencias en la programación de aula: infantil y primaria (3 - 12 años)**, Graó, 2009

Gervilla, A., **Didáctica básica de la Educación Infantil**, Narcea, 2006

Gómez, I. y García, F J., **Aprender a enseñar**, Pirámide, 2014

Medina, A. y Domínguez, M., **Didáctica. Formación básica para profesionales de la educación**, Universitas, 2009

Moral, C., **Teoría y práctica de la enseñanza.**, Pirámide, 2010

Navarro, R., **Didáctica y Currículum.**, Dykinson, 2007

Sánchez, C., **Didáctica General.**, CCS, 2008

Feito, J, Pérez, A y Casanova, P, **Programación Didáctica**, Paraninfo, 2010

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203

Educación: Escola inclusiva e atención á diversidade/V51G110V01302

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/V51G110V01103

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104

Subjects that it is recommended to have taken before

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil/V51G110V01103

Other comments

A proposta docente que se presenta pretende habituar aos estudantes ao manexo correcto do vocabulario e dos conceptos propios do ámbito curricular. Non se trata, por tanto, de memorizar definicións, nomes ou datas senón de comprender con claridade o significado dos termos e nocións que servirán de material de traballo nesta e outras materias do bloque.

Vivir a educación é moito máis que saber empregar unhas ferramentas técnicas. Os nenos e nenas pequenos precisan de mestres e mestras que saiban traballar de forma comprometida e alegre e xerarlles ilusión por aprender; que saiban ir abríndolles camiños novos de desenvolvemento. É por iso que concederemos moita importancia, a través da escritura, á forma en que cada estudante vive e sente o mundo da infancia.

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

Non é necesario ningún tipo de modificación ou adaptación xa que o deseño metodolóxico desta materia adáptase a calquera modalidade de ensinanza.

No caso de ter que impartir a docencia na modalidade semipresencial a actividade docente para aquel alumnado que non poida estar presente na aula poderá seguila a través do Campus Remoto en horario síncrono.

No caso de ter que impartir a docencia na modalidade totalmente non presencial a actividade docente impartirase a través do Campus Remoto na súa totalidade.

* Metodoloxías docentes que se modifican

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

Se fose necesario as sesións de titoría poderán realizarse por medios telemáticos (aula virtual, correo electrónico) ou telefonicamente, baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Sen modificacións

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

Todas as referencias están no apartado : Fontes de información

* Outras modificacións

Non procede

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probos xa realizadas

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probos pendentes que se manteñen

Proba XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

* Probos que se modifican

O examen poderá ser tipo test no caso de que as clases sexan non presenciais.

[Prueba anterior] => [Prueba nueva]

Exame de preguntas de desenvolvemento 50% = Exame de preguntas tipo test 50%

* Novas probas

* Información adicional

IDENTIFYING DATA**Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil**

Subject	Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil			
Code	V51G110V01103			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Holgado Pena, José Luís			
Lecturers	Holgado Pena, José Luís			
E-mail	holgado@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
General description	A integración de esta asignatura en o ensino formal de o Grado de Magisterio responde a a incorporación xeneralizada a o sistema educativo de as Tecnoloxías de a Información e a Comunicación (TIC); a aprendizaxe personalizado e a súa universalización como grandes retos de a transformación educativa, a adquisición de actitudes e o aprender facendo, demandan o uso intensivo de as tecnoloxías , permitindo personalizar a educación e adaptala a as necesidades e ritmo de o alumnado; as TIC son unha peza fundamental para producir o cambio tecnolóxico que levará a conseguir o cambio metodolóxico para lograr u obxectivo de mellora de a calidade educativa. Con esta asignatura terase a oportunidade de coñecer, analizar e valorar o novo papel de o profesor, de o alumno e de os elementos que configuran o acto didáctico. O estudiantado coñecerá novos recursos didácticos con base tecnolóxica, así como aprenderá a deseñar e elaborar materiais didácticos usando as novas tecnoloxías. O carácter instrumental se esta asignatura se focaliza en a adquisición de as competencias necesarias para a súa implementación en o traballo diario servindo de apoio a outras materias de o plan de estudos. Para rematar e como mestre/a será necesario que sexas capaz de axudar a os teus alumnos/as a desenvolverse con as Novas Tecnoloxías, con unha visión crítica e reflexiva, que che permita descubrir en a tecnoloxías unha ferramenta non só para utilizalas de forma lúdica , senón tamén para a súa formación como cidadáns/as libres e responsables.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B6	Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.

B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C33	Coñecer os fundamentos científicos, matemáticos e tecnolóxicos do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes .
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
C57	Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Analizar o contexto actual de a Sociedade de a Información e reflexionar sobre o novo contorno social e educativo que xeran as TICs, dando lugar a a necesidade de xerar novas competencias persoais e profesionais.	A1	B1	C10	D1
	A3	B2		D2
		B3		D3
		B4		D5
		B5		
Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas	A1	B1	C13	D1
	A2	B6	C14	D6
	A3			

Adquirir competencias digitales que faculten a o alumnado en o manexo de aplicacións de novos medios tecnolóxicos e digitais en a súa formación continua para o exercicio profesional	A1	B1	C10	D1
	A2	B2	C25	D5
	A3	B4	C41	D6
	A4	B5	C50	D7
	A5	B6	C61	D13
		B8		D15
		B10		D16
Estar capacitado para buscar, seleccionar, evaluar e deseñar materiais didácticos en soportes tecnolóxicos adaptados a as características de o alumnado e de os contidos de aprendizaxe así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos		B11		D21
		B12		
	A2	B1	C13	
	A3	B2	C25	
	A4	B3	C28	
		B4	C29	
		B5	C41	
Identificar puntos fortes e débiles de os recursos digitais, evaluando e determinando as súas posibilidades de integración en os procesos de ensino-aprendizaxe		B6	C50	
		B7	C57	
		B10		
		B11		
		B12		
	A1	B1	C25	D1
		B2	C29	D14
Integrar novos medios de comunicación en os procesos de ensino-aprendizaxe		B10	C50	
		B12	C57	
			C61	
	A1	B1	C10	D1
	A2	B2	C13	D7
	A3	B3	C14	D14
	A4	B4	C33	D15
Afrontar a produción e adaptación de materiais e recursos tecnolóxicos de forma creativa e innovadora axustándose a as necesidades de contornas específicas.	A5	B5	C61	D17
		B6		
		B7		
		B8		
		B9		
		B10		
		B11		
Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipo como instrumentos básicos de a formación de futuros docentes, e tomar conciencia de que o traballo é un labor de equipo..		B12		
	A4	B11	C28	D1
	A5		C41	D2
			C50	D3
			C57	D4
			C61	D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21
	A2	B1	C29	D1
	A5	B4		D2
		B5		D3
				D4
				D5
				D6
				D7
				D8
				D9
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D21

Traballar autónomamente, con un posicionamiento académico e unha actitude investigadora ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning, en particular	A5				D1
					D2
					D3
					D4
					D5
					D6
					D7
					D8
					D9
					D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D21
Familiarizarse cos marcos lexislativos que regulan a contorna dixital e coñecer a lexislación aplicable ao uso das novas tecnoloxías na educación infantil.	A5	B1	C25		D1
		B2	C29		D2
		B3	C33		D3
		B7			D4
		B9			D5
		B12			D6
					D7
					D8
					D9
					D12
					D13
					D14
					D15
					D16
					D17
					D21

Contidos

Topic

Recursos, novas tecnoloxías e tecnoloxías da información e comunicación na educación	1. O TIC na sociedade da información
	1.1. Alfabetización tecnolóxica e competencia dixital
	1.2. Impacto social e educativo da cultura audiovisual dixital.
	1.3. Papel dos centros educativos na sociedade da información.
	2. A integración do TIC en contextos educativos.
	2.1. Factores que inflúen na súa integración
	2.2. Perspectivas e modelos curriculares de integración do TIC
	2.3. Proxectos nacionais e galegos de implantación do TIC nas escolas
Emprego das principais ferramentas de internet	3. Recursos multimedia para a educación:
	3.1. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos.
	3.2. Funcións e orientación para o uso didáctico dos multimedia educativos.
	3.3. Selección e avaliación dos multimedia educativos.
	3.4. Deseño e elaboración dos materiais didácticos multimedia
	4. Recursos web para a educación.
	4.1. Aplicacións educativas da web 2.0.
	4.2. Metodoloxía de traballo con internet.
	4.3. Seguridade da Infancia en Internet.
	4.4. Contornas virtuais de ensino-aprendizaxe e traballo colaborativo con TIC.
	4.5. Robótica.
	4.6. Realidade aumentada/virtual.
	4.7. Impresoras 3D.

Aplicación didáctica, organizativo-administrativa e de lecer das novas tecnoloxías na educación

5. A linguaxe audiovisual e os medios de comunicación.
 - 5.1. Lectura de imaxes. A imaxe Dixital.
 - 5.2. A Televisión e a publicidade na aula.
 - 5.3. Función do vídeo e do cine no ensino.
 - 5.4. Integración o cine na educación.
6. Novos recursos TIC para o proceso de ensino-aprendizaxe.
 - 6.1. Do libro de texto ao libro dixital.
 - 6.2. A Lousa Dixital Interactiva na aula.
7. Inclusión educativa con apoio do TIC.
 - 7.1. As tecnoloxías de apoio á diversidade: tipoloxías e funcións.
 - 7.2. Vantaxes de integración do TIC para a inclusión do alumnado
8. A avaliación e a tutoría a través do TIC.
 - 8.1. Acción tutorial mediada por TIC.

PRÁCTICAS

As prácticas realizaranse durante todo o cuadrimestre e estarán organizadas en función dos coñecementos previos dos alumnos e da dispoñibilidade de recursos; serán proxectos de traballo individuais ou en pequenos grupos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	19	19	38
Presentación	2.5	17	19.5
Prácticas con apoio das TIC	26	40	66
Seminario	2	10	12
Traballo tutelado	2	4	6
Exame de preguntas obxectivas	1.5	7	8.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición de contidos e bases teóricas da materia por parte do profesorado, incluíndo directrices para desenvolver traballos.
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e o grupo de clase dun tema asignado polo profesor con contidos da materia ou acerca dos resultados dun traballo; pódense levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Prácticas con apoio das TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e de competencias relacionadas coa materia. Desenvólvense a través do TIC de forma autónoma.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesor da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe proporcionando documentación, resolvendo dúbidas, orientando traballos, corrixindo propostas, etc.
Traballo tutelado	Traballos en grupo ou de forma individual; o estudiantado desenvolve exercicios ou proxectos vinculados a cada un dos temas.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas con apoio das TIC	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.
Traballo tutelado	Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de tutoría sinalado.
Seminario	Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe proporcionando documentación, resolvendo dúbidas, orientando traballos, corrixindo propostas, etc.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
-------------	---------------	-------------------------------

Presentación	Participación activa do estudantado tanto en clases teóricas como prácticas de temas relacionados cos contidos da materia como de temas proposto polo alumnado complementarios ao temario. Exponse preguntas con respostas curtas por parte do profesorado.	10	A1	B1	C10	D1
			A2	B2	C13	D2
			A3	B3	C14	D3
			A4	B4	C25	D4
			A5	B5	C28	D5
				B6	C29	D6
				B7	C33	D7
				B8	C41	D8
				B9	C50	D9
				B10	C57	D12
				B11	C61	D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D21
Traballo tutelado	O estudantado desenvolve exercicios ou proxectos relacionados cos temas	45	A1	B1	C10	D1
			A2	B2	C13	D2
			A3	B3	C14	D3
			A4	B4	C25	D4
			A5	B5	C28	D5
				B6	C29	D6
				B7	C33	D7
				B8	C41	D8
				B9	C50	D9
				B10	C57	D12
				B11	C61	D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D21
Exame de preguntas obxectivas	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades; poden combinarse con probas de resposta curta	45	A1	B1	C10	D1
			A2	B2	C13	D2
			A3	B3	C14	D3
			A4	B4	C25	D4
			A5	B5	C28	D5
				B6	C29	D6
				B7	C33	D7
				B8	C41	D8
				B9	C50	D9
				B10	C57	D12
				B11	C61	D13
				B12		D14
						D15
						D16
						D17
						D21

Other comments on the Evaluation

Buscando a excelencia, unha das competencias que se propón nesta materia, recoméndase ao alumnado que traballe desde o primeiro día, dado que a avaliación é continua. Teranse en conta o traballo de clase así como os exercicios prácticos recolleitos polo profesor. Estes recolleranse só nas datas designadas para iso; entregalos máis tarde implica unha diminución na puntuación dos mesmos ou o suspenso automático.

Para superar a materia é necesario ter unha puntuación mínima de 5 puntos sobre 10 en teoría así como nas prácticas; non cumprir este requisito implica ter que recuperar a parte correspondente na convocatoria de xullo. En convocatorias posteriores terase que recuperar toda a materia. A data de exames pode consultarse no calendario oficial de exames dispoñible na páxina web e na secretaría do centro.

Espérase que o estudantado presente un comportamento ético adecuado. No caso de detectar un comportamento non ético (copia, plaxio, utilización de aparellos electrónicos non autorizados, e outros) considérase que non reúne os requisitos necesarios para superar a materia. Neste caso a cualificación global no actual curso académico será de suspenso.

Como criterios de avaliación considerárase a corrección na realización dos traballos, a súa claridade explicativa, a estruturación e sistematización dos mesmos, a corrección ortográfica, a orixinalidade e creatividade, a capacidade crítica e

autocrítica, a incorporación de bibliografía, a organización e estruturación da información, a adecuación ao contexto, a xustificación dos aspectos pedagóxicos dos recursos deseñados, a implicación do alumnado na realización e desenvolvemento das actividades prácticas, a claridade expositiva, a estruturación de ideas e o espírito crítico na presentación dos contidos.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Barroso Osuna J.; Cabero Almenara J. (coords.), **Nuevos escenarios digitales**, 1, Pirámide, 2016

Gallego, M.J.; Raposo, M. (coord.), **Formación para la educación con tecnologías**, 1, Pirámide, 2016

Complementary Bibliography

Barroso Osuna J.; Cabero Almenara J. (coords.), **Nuevos retos en tecnología educativa**, 1, Síntesis, 2015

Cebrian de la Serna, : Gallego Arrufat, M.J., **Procesos educativos con TIC en la Sociedad del Conocimiento**, 1, Pirámide, 2011

Martínez Filgueira M.E. (coord.), **TIC para la inclusión de alumnado con necesidades específicas de apoyo**, 1, Servicio de Publicaciones de la Universidad de Vig, 2013

Raposo Rivas M. Martínez Figuera M.E. (coord), **As TIC e a suas aplicacións na aula: misión posible**, 1, Toxosoutos, 2012

Recomendacións

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/V51G110V01102

Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104

Educación: Tutoría e orientación coa familia/V51G110V01303

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dunha maneira máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

*Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

*Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

*Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de tutorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a tutorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

*Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir:

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

*Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

*Outras modificacións:

□ Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Fatic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

□ No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

*Probos pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

*Probos que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

*Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

*Información adicional

Non hai.

IDENTIFYING DATA**Psicología: Psicología do desenvolvemento de 0-6 anos**

Subject	Psicología: Psicología do desenvolvemento de 0-6 anos			
Code	V51G110V01104			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Muñoz Prieto, María del Mar			
Lecturers	Muñoz Prieto, María del Mar			
E-mail	mmunoz@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
General description	Coa Psicología do Desenvolvemento preténdese que o alumno poida coñecer o proceso de maduración que se produce no ser humano desde o nacemento ata o seis anos, aínda que esta disciplina abarca todos os cambios que se producen na persoa ao longo de todo o ciclo vital. A través da Psicología do Desenvolvemento, poderemos coñecer os procesos psicolóxicos e *comportamentais que afectan as persoas.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidad e interculturalidad; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C49	Recoñecer e valorar o uso adecuado da linguaxe verbal e non verbal.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo

D13 Razoamento crítico

D14 Compromiso ético

D16 Adaptación a novas situacións

D17 Creatividade

D18 Lideranza

D21 Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Promover o traballo autónomo e *colaborativo coa finalidade de mellorar os procesos de desenvolvemento que se producen na etapa de educación infantil.	A1	B1	C4	D1
	A2	B4	C11	D1
	A3	B7	C12	D2
	A4	B8	C13	D3
	A5	B12	C48	D4
			C49	D6
			C50	D7
				D8
				D9
				D13
				D14
				D16
				D17
				D18
				D21

Contidos

Topic	
1. PARADIGMAS E TEORÍAS FUNDAMENTAIS QUE EXPLICAN O DESENVOLVEMENTO HUMANO.	1.1. Psicología do Desenvolvemento aplicada á Educación. 1.2. Modelos e teorías explicativas do desenvolvemento.
2. DESENVOLVEMENTO FÍSICO E PSICOMOTRIZ DOS O ÓS 6 ANOS.	2.1. Desenvolvemento prenatal. 2.2. O nacemento nos primeiros meses. 2.3. O desenvolvemento físico e psicomotor ata os seis anos.
3. DESENVOLVEMENTO COMUNICATIVO.	3.1. Inicios da comunicación e a linguaxe. 3.2. Comunicación preverbal. 3.3. Intención comunicativa.
4. DESENVOLVEMENTO COGNITIVO.	4.1. Enfoque piagetiano: etapa sensoriomotriz e etapa preoperacional.
5. DESENVOLVEMENTO AFECTIVO, EMOCIONAL E DA PERSONALIDADE.	5.1. O apego. 5.2. Desenvolvemento emocional. 5.3. Coidados básicos de o corpo. 5.4. Coñecemento de si mesmo e dos outros. 5.5. Identidade de xénero e roles. 5.6. Abusos sexuais e como evitalos.
6. DESENVOLVEMENTO SOCIAL NA IDADE INFANTIL.	6.1. Desenvolvemento das normas e valores. 6.2. Relación con iguais. 6.3. Interaccións sociais. 6.4. Conduta prosocial.
7. CONTEXTOS E FACTORES DE DESENVOLVEMENTO NA IDADE INFANTIL.	7.1. Aspectos evolutivos facilitadores da socialización. 7.2. Contextos sociais na infancia. 7.3. O xogo na Etapa de Infantil

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	40	58
Presentación	7	15	22
Traballo tutelado	13	22	35
Debate	7	10	17
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	1	5
Traballo	6	6	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	O profesor/a presentará os contidos da materia de forma oral, en ocasións apoiado por medios audiovisuais. Tentarase que o alumno/a participe de maneira activa nas explicacións, a través de preguntas ou comentarios.
Presentación	Todo os alumnos deberán realizar un dossier de traballos, de maneira grupal, no que se recollan artigos, mapas conceptuais e unha procura bibliográfica.
Traballo tutelado	Resolución de actividades, lectura de artigos, traballos individuais ou en grupo.

Debate	Actividades nas que o alumnado poida defender posturas contrarias sobre un tema determinado. Requirirá unha preparación previa por parte do alumnado.
--------	---

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos/as mediante tutorías (a nivel grupal ou individual). Previamente as tutorías deben ser acordadas co profesor/a-tutor/a.
Presentación	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos/as, para preparar a exposición na aula, así como para resolver dúbidas dos temas propostos na aula.
Debate	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos para preparar a exposición dos debates. Previamente deberase realizar unha procura das fontes de información existentes sobre o tema a debater na aula.
Traballo tutelado	A atención personalizada realizarase a través da supervisión aos alumnos/as, nos temas que se traballarán no grupo-aula.
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada realizarase a través da valoración de probas realizadas na aula.
Traballo	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos/as sobre o tema que debe traballar en grupo. As tutorías serán obrigatorias, e consistirán en guiar aos alumnos/as para que poidan realizar de maneira óptima o seu traballo teórico, que deberá ir acompañado sempre dunha presentación na aula. Para iso, concretarase día e hora.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Para superar a materia, o alumno/a deberá aprobar o exame tipo test, cunha calificación mínima de 5.	50 D1 D2 D8 D9 D16 D17
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno/a deberá entregar ó profesor/a, cando este o solicite, reflexións ou valoracións dalgún artigo de revista, actividades realizadas na aula ou a avaliación da lectura de libro ou capítulos de libros, propostos polo profesor/a. Todas as actividades propostas valoraranse a través dalgunha proba de avaliación. Se o alumno/a non realizar a proba nos días previstos, repercutiralle nas súas cualificacións.	20 D1 D2 D6 D8 D9 D16 D17
Traballo	O alumno/a deberá presentar un dossier coa documentación requirida polo docente. Devandito traballo presentarase na aula, e realizarase en grupo.	30 D6 D8 D9

Other comments on the Evaluation

Asistencia e participación continua: Para os estudantes que sigan a avaliación continua, os traballos serán obrigatorios, e puntuarase a asistencia a clase do alumno/a, que tamén será obrigatoria, tanto nas clases teóricas como nos grupos pequenos (clases prácticas). Esíxese a asistencia regular de polo menos o 80% das sesións). Os traballos entregaranse nas sesións de grupo pequeno, segundo o calendario que se estableza. No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo tutorizado polo docente, realizará unha proba na que se avaliarán as competencias básicas da materia, que incluírá contidos teóricos e prácticos. O alumno/a deberá entregar tamén todas as actividades realizadas na aula, así como todos os traballos propostos polo profesor/a, ao formar parte da cualificación, sempre que se aprobe o exame final. Tutorías e robas de avaliación: Consultar páxina Web.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Cuetos Vega, F., González Álvarez, J., y De Vega Rodríguez, M., **Psicología del lenguaje**, Panamericana, 2015
Delval, J., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, SIGLO XXI, 2002
Fernández- Molina, M., **Bienestar psicológico infantil**, Pirámide, 2015
Gesell, A., **El niño de 0 a 5 años**, Paidós, 1995

Myers, D., **Psicología**, Panamericana, 2006

Papalia, D., **Psicología del desarrollo**, Mc Graw Hill, 2009

Serrano, P., **La integración sensorial en el desarrollo y aprendizaje infantil**, Narcea, 2019

Trianes, M. V., y Gallardo, J. A. (Coord)., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006

VV.AA., **Educación Emocional en la infancia de 0 a 6 años. Reflexiones y propuestas didácticas**, Wolters Kluwer, 2011

Yáñez, G., **Neuropsicología de los trastornos del neurodesarrollo**, Manual Moderno, 2016

Complementary Bibliography

Córdoba, A. I.; Descals A., y Gil M^a. D., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006

García, J. A., y Lacasa, P., **Psicología Evolutiva**, Aljibe, 1994

Fuentes, M^a. J., y González, A., **Psicología del desarrollo. Teoría y prácticas**, Aljibe, 2006

González, A., Fuentes, M. J., De la Morena H. L., y Bargas, C., **Psicología del desarrollo**, Aljibe, 1995

Holgado, J., **Educación infantil contemporánea**, Pirámide, 2017

Stassen, K., **Psicología del desarrollo**, Panamericana, 2007

Toro, J., y Ezpetela, L., **Psicopatología del desarrollo**, Pirámide, 2014

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203

Antropoloxía: Pensamento e cultura/V51G110V01401

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Desenvolvemento motor/V51G110V01202

Plan de Continxencias

Description

Para o curso académico 2020-2021, non hai cambios significativos nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación notable está relacionada co seu modo de execución. No posible escenario de ensino mixto ou a tempo parcial, as metodoloxías levaríanse a cabo de xeito presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de aprendizaxe a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a unha modalidade de execución virtual.

- Modificación das metodoloxías de ensino:

A dinámica de calquera metodoloxía de ensino non se modifica, salvo no seu modo de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dunha configuración remota).

- Modificacións (se procede) do contido que se vai ensinar

Non hai cambios no contido que se vai ensinar.

- Modificacións (se procede) da avaliación:

O peso do exame final (tipo proba) valorarase cun 40% da nota; as exposicións terán un valor do 30% da nota e diferentes tipos de actividades, valoraranse cun 30% da nota. Para que medien todas as actividades, debe superarse o exame.

- Bibliografía adicional para facilitar a autoaprendizaxe

Ao longo do desenvolvemento do tema proporcionarase bibliografía adicional para cada tema.

- Outras modificacións

Ferramentas para o ensino virtual.

No escenario de educación a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de xeito virtual.

IDENTIFYING DATA**Socioloxía: Socioloxía da educación**

Subject	Socioloxía: Socioloxía da educación			
Code	V51G110V01105			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Ciga Tellechea, Elena			
Lecturers	Ciga Tellechea, Elena			
E-mail	elena.cigatellechea@ceu.es			
Web	http://http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
General description	Esta materia trata dunha introdución á dimensión sociolóxica da educación. Principalmente realizarase unha aproximación a este campo das Ciencias Sociais.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.

C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C37	Adquirir coñecementos sobre a evolución do pensamento, os costumes, as crenzas e os movementos sociais e políticos ao longo da historia.
C43	Favorecer as capacidades de fala e de escritura.
C62	Relacionar teoría e práctica coa realidade do aula e do centro.
C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
C67	Estas competencias, xunto coas propias do resto de materias, quedarán reflectidas no Traballo fin de Grado que compendia a formación adquirida ao longo de todos os ensinos descritos.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Ser capaces de utilizar as achegas da socioloxía como un instrumento de análise e comprensión da realidade.	A1 A2 A3 A4 A5	B12	C13 C14 C23 C24 C25 C26 C36 C37 C62 C67	D1 D6 D13 D14 D15 D19
Analizar a educación como un feito social, como unha institución básica na sociedade actual.		B9	C4	D1
Analizar as súas funcións sociais, as súas transformacións e os seus conflitos.		B12	C13 C27 C31	D13
Descubrir os aspectos sociais non pedagóxicos implicados nos procesos educativos (transformacións sociais, economía e mercado de traballo, política...).	A1	B9	C13 C27 C31	
Comprender as demandas institucionais da educación no contexto actual: multiculturalidad e interculturalidad, desigualdade, segregación, discriminación, inclusión e exclusión social, impacto das linguaxes visuais, familias, relacións de xénero, relacións intergeneracionais...		B7 B9 B12	C13 C27 C28	D12
Analizar o impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das tecnoloxías.		B7 B9 B12	C13	
Coñecer a evolución da institución familiar, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e de educación no contexto familiar, todo iso para poder interactuar eficazmente coas familias.		B10	C1 C10 C14 C66	

Avaliar as accións dentro e fóra dos centros educativos destinadas á formación cidadá.	B4 B5 B11	C12 C30 C64	D14 D21
Comprender textos complexos, sintetizar e traballar con diferentes tipos de informacións. E saber expresarse correctamente por escrito e de maneira oral en público.	A2 A3 A4 A5	C43 C67	D1 D3 D6 D13 D15
Ser capaces de escoitar e comprender aos demais, de facerse entender un mesmo (de forma oral e escrita), e de asumir a responsabilidade propia e do grupo.		C29 C43	D2 D3 D5 D7 D8 D9 D11 D16 D17 D18 D20

Contidos

Topic	
A perspectiva sociolóxica, conceptos xerais e perspectivas teóricas sociolóxicas.	- A perspectiva sociolóxica na vida cotiá. - A socioloxía como ciencia: orixes e desenvolvemento. - A socioloxía da educación: definición, obxecto de estudo e niveis de análises. - As achegas da socioloxía clásica: Comte, Durkheim, Marx e Weber.
Cultura e educación.	- Culturas familiares e cultura escolar: a reprodución cultural e os factores sociais do rendemento escolar. - Culturas xuvenís e educación.
Contexto social, cambios *sociodemográficos e acceso ao mercado de traballo. Políticas educativas.	Relación entre sistema social e sistema educativo, funcións sociais da educación, e retos educativos nos novos escenarios sociais: o abandono escolar.
Educación e cidadanía.	A diversidade cultural no contexto escolar, o xénero nos procesos de interacción...
O impacto das novas Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TIC) na educación.	A revolución do TIC e a sociedade da información: os riscos e as novas oportunidades que ofrecen.
Socioloxía da interacción na aula e resolución de conflitos.	A escola como microsociedade, o currículo oculto, a socialización na aula, a disrupción na aula, a violencia escolar...
Socioloxía da familia.	A análise sociolóxica da familia: a rápida transformación da institución familiar na sociedade actual, diversidade de modelos fronte ao modelo tradicional, a socialización no marco da familia, os modelos de socialización familiar, a relación familia-escola...

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	20	0	20
Estudo previo	0	34	34
Debate	6	0	6
Resolución de problemas de forma autónoma	6	20	26
Traballo tutelado	8	20	28
Seminario	2	8	10
Presentación	10	8	18
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición e explicación por parte do profesor dos contidos teóricos da materia obxecto de estudo.
Estudo previo	Sempre, antes de cada sesión presencial-maxistral, o alumnado deberá ler e traballar pola súa conta a documentación ou o material proposto e facilitado polo profesor.
Debate	Charla aberta entre o grupo de alumnos e o profesor. Poderá centrarse nun tema ou subtema dos contidos da materia, no comentario ou análise dalgún exemplo ou caso concreto, na posta en común dalgún exercicio ou tarefa desenvolvida previamente de maneira individual ou grupal...

Resolución de problemas de forma autónoma	Realización de diversas tarefas ou informes sobre temáticas tratadas na materia.
Traballo tutelado	Realización dun traballo teórico-práctico en pequenos grupos de traballo.
Seminario	Directrices de elaboración do traballo, supervisión e resolución de dúbidas.
Presentación	Exposición oral ante o grupo clase do traballo teórico-práctico realizado nos pequenos grupos de traballo.

Atención personalizada

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results			
Lección maxistral	Asistencia a clase e PARTICIPACIÓN nas diferentes actividades realizadas nela: explicación de contidos, debates, postas en común...	10	A1 A2 A3 A4	B4 B5 B11	C13 C43	D1 D3 D11 D13 D15
Traballo tutelado	Consistirá na avaliación da parte escrita do traballo teórico-práctico realizado nos pequenos grupos de traballo.	15	A1 A2 A3 A4 A5	B4 B5 B10 B11	C10 C12 C13 C25 C26 C28 C29 C30 C36 C43 C62 C64	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D16 D17 D18 D20 D21
Presentación	Avaliarase a exposición oral dos traballos tutelados realizados en pequenos grupos.	15	A1 A2 A3 A4 A5		C13 C29 C43 C67	D1 D2 D3 D6 D9 D11 D13 D16 D17 D18 D20 D21
Resolución de problemas e/ou exercicios	Exame final. Poderase combinar as preguntas curtas con algunha pregunta un pouco máis longa de desenvolvemento. No entanto, isto concretarase ao longo do cuadrimestre.	60	A1 A3 A5	B7 B9 B12	C1 C4 C13 C14 C23 C24 C27 C31 C37 C43 C66 C67	D1 D2 D3 D6 D13 D15 D19

Other comments on the Evaluation

Para aprobar a materia e calcular a media co resto de cualificacións, será necesario obter, como mínimo, unha nota de 5 no exame final.

Os alumnos que por razóns xustificadas non poidan asistir a clase regularmente, ou aqueles que asistan a menos do 80%

das sesións, acolleranse ao seguinte plan de avaliación:

-Traballos tutelados (con exposición individual)= 40%-Exame final= 60%

Importante: estes alumnos deberán porse en contacto coa profesora durante os primeiros días de curso.

Para saber as datas e horas dos exames (tanto o da convocatoria de decembro-xaneiro como o da convocatoria de xullo), consultar o calendario oficial de exames da escola.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Giddens, A., **Sociología**, 7ª ed., Alianza, 2014

Giddens, A. y Sutton, P.W., **Conceptos esenciales de sociología**, Alianza, 2015

Taberner Guasp, J., **Sociología y educación. El sistema educativo en sociedades modernas. Funciones, cambios y conflictos**, 4ª ed., Tecnos, 2009

Trinidad Requena, A. y Gómez, J., **Sociedad, familia y educación. Una introducción a la sociología de la educación**, Tecnos, 2012

Complementary Bibliography

Asensio, M., Corriente, A., López, J.L. y Thorpe, C., **El libro de la sociología**, Akal, 2016

Bauman, Z., **¿La riqueza de unos pocos nos beneficia a todos?**, 3ª imp., Paidós, 2017

Carbonell, J., **La escuela: entre la utopía y la realidad. Diez temas de sociología de la educación**, Octaedro, 1996

Elias, N., **Sociología fundamental**, Gedisa, 2008

Fernández Palomares, F., **Sociología de la educación**, Pearson, 2010

Giner, S., **Sociología**, 2ª ed., Península, 2010

Giner, S., Lamo de Espinosa, E. y Torres, C., **Diccionario de sociología**, 2ª ed., Alianza, 2006

Guerrero Serón, A., **Manual de sociología de la educación**, Síntesis, 2002

Quintana Cabanas, J. M., **Sociología de la educación**, Dykinson, 1993

Rodríguez Olaizola, J.M., **Hoy es ahora (gente sólida para tiempos líquidos)**, Sal Terrae, 2011

Rodríguez Olaizola, J.M., **Mosaico humano**, Sal Terrae, 2015

Sennett, R., **La corrosión del carácter: las consecuencias personales del trabajo en el nuevo capitalismo**, 12ª ed., Anagrama, 2013

Recomendacións

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

* Metodoloxías docentes que se modifican

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías)

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

Non hai modificacións nos contidos a impartir.

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

* Outras modificacións

☐ Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante IntraCEU e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Blackboard como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

☐ No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

PROBAS PESO ANTERIOR PESO PROPOSTO

Lección maxistral 10% -

Traballo 30% 40%

Exame 60% 60%

IDENTIFYING DATA				
Comunicación: Lingua galega				
Subject	Comunicación: Lingua galega			
Code	V51G110V01201			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Galego			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Caíño Carballo, Ana			
Lecturers	Caíño Carballo, Ana			
E-mail	ana.cainocarballo@ceu.es			
Web	http://https://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
General description	A especialidade de Grao en Educación Infantil esixe que o futuro docente posúa, ademais dunha ampla formación en aspectos psicopedagóxicos, un dominio cabal da ferramenta básica e imprescindible na comunicación: a lingua. Tal competencia é condición sine qua non para a transmisión de coñecementos e para formar os discentes dun xeito integral. Tres son as destrezas que os profesores deben perfeccionar nas aulas para alcanzar os obxectivos inherentes á aprendizaxe desta materia: a capacidade lectora (comprensión, ritmo, dicción), a expresión oral (corrección, claridade, fluidez) e a expresión escrita (corrección, cohesión, propiedade). O futuro mestre de Educación Infantil deberá, polo tanto, adquirir un nivel adecuado de lingua galega que lle permita o dominio das destrezas arriba sinaladas (lectura expresiva, expresión oral e expresión escrita) para levar a cabo unha tripla tarefa: utilizar a lingua galega como lingua normal no ensino, servir de modelo de corrección lingüística aos seus alumnos e detectar e corrixir os erros que estes poidan cometer na lingua oral e na escrita.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
C46	Comprender o paso da oralidad á escritura e coñecer os diferentes registros e usos da lingua.
C48	Afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües.
C50	Coñecer e utilizar adecuadamente recursos para a animación á lectura e á escritura.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D7	Resolución de problemas
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D18	Lideranza

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Comprender os principios básicos das ciencias da linguaxe e a comunicación				D3 D11 D13 D14
Falar, ler e escribir correcta e axeitadamente en galego.			C46 C48 C50	D1 D2 D3 D12 D14 D17 D18
Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita para mellorar as competencias orais e escritas e, especialmente, para mellorar a redacción de textos académicos	A1 A2 A3 A4	B4	C46 C48	D1 D2 D3 D9 D14 D17 D18
Coñecer a fonética e a ortografía da lingua galega.	A1 A3 A4 A5	B4	C46	D3
Coñecer a gramática da lingua galega.	A1 A2 A3 A4 A5		C46	D1 D3 D13
Coñecer os diferentes rexistros e usos da lingua galega.	A1 A2 A3		C46 C50	D3 D18
Comprender as regras de formación de palabras polas que a lingua galega enriquece o seu vocabulario por vía interna.	A2 A3 A4 A5		C46	D1 D3 D7
Coñecer e utilizar adecuadamente un léxico suficiente para expresarse con precisión na exposición oral e na redacción de textos.	A1 A2 A3 A4 A5		C46	D3 D7 D11 D12 D13 D15

Contidos

Topic

FONÉTICA E ORTOGRAFÍA	O uso das grafías e o sistema fonético galego. A acentuación gráfica. Palabras de ortografía dubidosa. Os signos de puntuación.
MORFOSINTAXE	Substantivo e adxectivo. Artigo. Pronome persoal. Demostrativo. Posesivo. Indefinidos e numerais. Relativos, interrogativos e exclamativos. O adverbio. O verbo. O infinitivo conxugado. As perífrases verbais. Os elementos de relación: preposicións e conxuncións. A sintaxe oracional. Concordancia nominal e correlación verbal. A construción da oración.

LÉXICO E FORMACIÓN DE PALABRAS.

Palabras patrimoniais, semicultismos e cultismos.
 Grupos consonánticos.
 Sufijos e terminacións.
 Familias léxicas irregulares.
 Interferencias léxicas. Neoloxismos.
 Procesos de formación de palabras e morfoloxía léxica.
 Derivación: prefixación e sufixación.
 Parasíntese.
 Composición.
 Outros procedementos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	1	0	1
Lección maxistral	24	48	72
Resolución de problemas	20	40	60
Traballo tutelado	5	10	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	0	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumando, así como a presentar a materia e o sistema de traballo. Avaliación inicial mediante un modelo de comentario.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, con especial atención á gramática do idioma.
Resolución de problemas	Actividades previstas para ser realizadas polo alumnado de maneira autónoma e fóra da aula que serán corrixiadas pola docente de xeito individual.
Traballo tutelado	Elaboración, de maneira individual, de textos escritos sobre unha temática concreta (estudo dialectolóxico e/ou análise de calquera aspecto relacionado co programa) que se especificará na aula para o cal o alumnado deberá procurar información, manexar bibliografía, redactar, etc.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O atendimento personalizado ten como obxectivo facer o seguimento da evolución do alumnado e apoiar o seu traballo dentro da aula. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramento e guiando o alumnado, para que acade os obxectivos propostos.
Traballo tutelado	O atendimento personalizado ten como obxectivo facer o seguimento da evolución do alumnado e apoiar o seu traballo dentro da aula. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramento e guiando o alumnado, para que acade os obxectivos propostos.
Resolución de problemas	O atendimento personalizado ten como obxectivo facer o seguimento da evolución do alumnado e apoiar o seu traballo dentro da aula. O profesor abordará aqueles aspectos que precisen de reforzo, asesoramento e guiando o alumnado, para que acade os obxectivos propostos.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	Sesión maxistral: Valorarase a participación habitual do estudante nas sesións expositivo-participativas (0,5 %) Resolución de problemas e/ou exercicios: Participación na preparación, realización e revisión dos exercicios de aplicación/profundización, de resolución de problemas ou de análises e comentarios (10%) Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas: Avaliación das competencias adquiridas na aplicación práctica dos coñecementos teóricos (25%)	40	

Traballo tutelado	Elaboración dun ensaio e/ou exposición en que se dea conta dalgún aspecto concreto da materia, nos que se ofrezca a valoración sobre algunha cuestión; descriptor dun libro; análise dun texto desde o punto de vista das desviacións da lingua, nos que se terán en conta a estrutura, presentación, construción e corrección lingüística, emprego axeitado de signos de puntuación. Cada erro de ortografía, morfosintaxe ou de procedementos suporá a perda de 0,25 puntos.	20	C46 C48 C50 D1 D7 D11 D12 D13 D14 D15 D18
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame que será realizado na data oficial publicada na Secretaría do Centro. Cualificación mínima para superar a proba e facer a media co resto das actividades avaliables: 2 puntos	40	C46 C48 D1 D2 D3 D7 D13 D14 D18

Other comments on the Evaluation

A ficha persoal, cos datos persoais, e a foto pegada debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.

O sistema de avaliación pretende facer o alumnado partícipe do seu proceso de aprendizaxe. En liñas xerais procurarase unha avaliación continua, formativa e global, polo que se terán en conta tanto os coñecementos previos do alumnado como a súa participación activa e responsable no proceso de aprendizaxe e o resultado final de dito proceso.

A **cualificación final** da materia será o resultado da suma das distintas notas obtidas das actividades realizadas, segundo as porcentaxes asignadas, tal como queda estipulado no cadro superior. É dicir, a cualificación final será a suma da nota do exame (40%), da asistencia, participación activa, resolución de problemas e dos traballos (60%).

Para aprobar a materia hai que superar os traballos e o exame. Mentres non se aprobe o exame non se sumarán as notas dos traballos tutelados e do traballo en clase.

ALUMNADO NON ASISTENTE: Aquel alumnado que non asistise ás aulas ou faltase máis dun 20% do cómputo total das aulas impartidas (6 días, 12 horas) terá que presentarse a un **exame específico de toda a materia**.

Aqueles alumnos que non aproben a materia na convocatoria de maio manteráselles a nota daqueles traballos/actividades superados e terán que realizar novamente o exame e os traballos/actividades non superados na convocatoria do mes de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

ÁLVAREZ, R., MONTEAGUDO, H. e REGUEIRA, X.L., **Gramática galega**, Galaxia, 1986
 ÁLVAREZ, R. e XOVE, X., **Gramática da lingua galega**, Galaxia, 2002
 FEIXÓ CID, X., **Gramática da lingua. Síntese práctica**, Xerais, 2004
 FREIXEIRO MATO, X. R., **Gramática da lingua galega. I, II**, A Nosa Terra, 2002-2006
 VVAA, **Normas ortográficas e morfolóxicas do idioma galego**, Real Academia Galega/Instituto da Lingua Galega., 2005

Complementary Bibliography

DOSIL, B., **Escrita doada. Consellos para redactar ben**, Xerais, 2015
 HERMIDA GULÍAS, C., **Gramática práctica**, Sotelo Blanco Edicións, 2004
 MÉNDEZ ÁLVAREZ, M^a. X., **Ortografía da lingua galega**, Xerais, 2004
 MUÑOZ SAA, B., **Claro e seguido. 1, 2, 3, 4.**, Xerais, 2004
 PENA, X. R. e ROSALES, M., **Manual e exercicios de galego urxente**, Xerais, 2006
 REGUEIRA, X. L., **Os sons da lingua**, Xerais, 1998

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Didáctica da lingua e a literatura infantil/V51G110V01404

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Comunicación: Lingua española/V51G110V01101

Other comments

Recoméndase:

- A asistencia continuada ás clases presenciais.
- A participación e a realización das tarefas prácticas que se propoñan.
- A dedicación responsábel e con rigor ao estudo da materia.
- O estudo continuado da materia.
- A lectura reflexiva, reparando no uso da linguaxe.
- A práctica da expresión oral para desenvolver a fluidez e corrección.

* O rendemento depende do estudo continuado da materia. É case imposible asimilar toda a materia mediante o estudo intensivo ao final do curso académico.

* Os alumnos, para a aprendizaxe significativa, deben realizar individualmente os exercicios que propón o profesor.

* É moi conveniente que as lecturas se fagan de forma reflexiva, reparando no uso da linguaxe.

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

Metodoloxías docentes que se manteñen:

As metodoloxías docentes serán as mesmas nos tres escenarios, dado que foron deseñadas para facilitar unha transferencia fluída desde un escenario 100% presencial a outro 100% en remoto. En calquera caso, a única diferenza atinxe ao espazo non que se desenvolverá a actividade. No posible escenario de ensinanza mixta ou semipresencial, as metodoloxías levaríanse a cabo de modo semipresencial e virtual. Por outra banda, no escenario de ensinanza a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a una modalidade de execución virtual.

Metodoloxías docentes que se modifican:

Non se modifica a dinámica propia de ningunha metodoloxía docente, excepto, como se di no apartado anterior, a súa modalidade de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dun escenario a distancia).

Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (titorías):

No potencial escenario de docencia semipresencial, as sesións de titorización poderán realizarse presencialmente e/ou no despacho virtual, baixo a modalidade de concertación previa e no horario que se estableza. No caso dun escenario docente na modalidade a distancia, a titorización realizarase unicamente polos medios telemáticos mencionados.

Modificacións (se proceder) dos contidos:

Non hai modificacións nos contidos.

Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe:

A bibliografía adicional será proporcionada ao longo do desenvolvemento da materia.

Outras modificacións:

□ Ferramentas para a docencia virtual. No escenario de docencia semipresencial, ademais da docencia presencial nas aulas, a actividade docente virtual impartirase mediante Campus Integra e preverase asemade o uso da plataforma de teledocencia Faltic como reforzo, e sen prexuízo doutras medidas que se poidan adoptar para garantir a accesibilidade do alumnado aos contidos docentes.

□ No escenario de docencia a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de modo virtual.

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

Non hai cambios nin nos instrumentos nin nos criterios de avaliación establecidos na guía docente ordinaria.

Probas pendentes que se manteñen:

Todas as probas propostas na guía docente para as vindeiras convocatorias, mantéñense en calquera das tres modalidades de ensinanza previstas: presencial, mixta e a distancia, para o curso 2020-21. Os criterios de avaliación, así como a súa ponderación sobre a nota final, se manteñen, tanto para o alumnado asistente, coma para o non asistente. Os procedementos ou tipoloxía de probas de avaliación, tampouco se modifican no seu contido, pero si no seu modo de execución, no caso dos dous potenciais escenarios docentes extraordinarios previstos. Así, no caso de estar nunha situación de ensinanza mixta ou semipresencial, as probas de avaliación poderán ser organizadas de modo presencial, dependendo das instalacións e medios dispoñibles. Se non fose posible facelas presencialmente, combinaríase a modalidade presencial coa virtual ou realizaríanse exclusivamente de forma virtual.

Se a situación é de ensinanza a distancia, todas as probas de avaliación realizaranse de modo virtual.

Probas que se modifican

Para o curso 2020-2021, non hai modificacións nas probas de avaliación, agás no referido á modalidade de avaliación: presencial ou virtual, dependendo do escenario sanitario no que se leve a cabo a docencia.

Novas probas:

Non se prevén novas probas de avaliación.

Información adicional

Non hai.

IDENTIFYING DATA				
Educación: Desenvolvemento motor				
Subject	Educación: Desenvolvemento motor			
Code	V51G110V01202			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	García Cajide, María Purificación			
Lecturers	García Cajide, María Purificación			
E-mail	mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
Web	http://mariapurificacion.garciacajide@ceu.es			
General description	As condutas motrices desempeñan un papel fundamental no desenvolvemento e a aprendizaxe durante a primeira infancia. A evolución da motricidade infantil é o factor que permite o acceso á información e ás experiencias, e por tanto a aprendizaxe natural. A importancia do estudo das características e evolución dos cambios que se producen é innegable, xa que coñecendo como se aprende, podemos ensinar dun modo mais efectivo.			

Competencias	
Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B8	Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B10	Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos procesos educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C2	Coñecer os desenvolvementos da psicología evolutiva da infancia nos períodos 0-3 e 3-6.
C4	Recoñecer a identidade da etapa e as súas características cognitivas, psicomotoras, comunicativas, sociais, afectivas.
C15	Coñecer os principios básicos dun desenvolvemento e comportamento saudables.
C16	Identificar trastornos no sono, a alimentación, o desenvolvemento psicomotor, a atención e a percepción auditiva e visual.

C18	Detectar carencias afectivas, alimenticias e de benestar que perturben o desenvolvemento físico e psíquico adecuado dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C24	Dominar as técnicas de observación e rexistro.
C25	Abordar análise de campo mediante metodoloxía observacional utilizando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C36	Coñecer a metodoloxía científica e promover o pensamento científico e a experimentación.
C44	Coñecer e dominar técnicas de expresión oral e escrita.
C53	Coñecer os fundamentos musicais, plásticos e de expresión corporal do currículo desta etapa así como as teorías sobre a adquisición e desenvolvemento das aprendizaxes correspondentes.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Comprender o proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor de 0 a 6 anos	A1	B1	C1	D1
	A2	B10	C2	D2
	A5		C4	D15
			C15	D21
			C53	
Adquirir recursos e estratexias para a intervención *óptima no proceso de aprendizaxe e desenvolvemento motor	A1	B1	C1	D2
	A2	B2	C21	D3
	A3	B3	C53	D5
	A4	B4		D6
		B5		D7
		B11		D8
				D9
				D11
				D12
				D13
				D14
				D15
				D16
				D17
				D18
				D20
				D21

Adquirir recursos necesarios para o deseño de tarefas acordes co nivel de desenvolvemento motor dos nenos/*as	A1	B3	C2	D2
	A2	B4	C4	D3
	A3	B10	C15	D7
	A4	B11	C16	D8
			C18	D12
				D14
				D17
				D20
Coñecer,interpretar e utilizar os diferentes instrumentos de medida e avaliación da aprendizaxe e desenvolvemento motor	A1	B1	C2	D1
	A2	B8	C4	D2
	A3	B12	C23	D3
	A4		C24	D5
			C25	D6
			C26	D7
			C36	D8
			C44	D13
				D15
				D21
Concienciar da diversidade na aula e da necesidade de atención personalizada en función do nivel de competencia motora.	A1	B3	C21	D11
	A2	B5		D12
	A3	B9		D19
	A4			

Contidos

Topic

BLOQUE INTRODUCTORIO. Desenvolvemento e aprendizaxe motora. Conceptos xerais e modelos explicativos.	1.- ¿Que é a psicomotricidade? 2.- Orixe da Educación Psicomotriz e autores. 3.- A motricidad no currículo de Educación Infantil. 4.- Sistemas Sensoriais e Motores. 4.1.- Desenvolvemento do Sistema Nervioso. Conceptos Básicos. 4.2.- O Sistema somato-sensorial ou os sentidos corporais. 4.2.1.- A pel e o tacto. 4.3.- O sistema motor. 4.3.1.- Características xerais do sistema motor. 4.3.2.- Organización da corteza motora. 4.3.3.- Locomoción e equilibrio. 4.3.4.- Déficits motores: Apraxias.
BLOQUE I. Factores constitutivos da competencia motriz, concepto e desenvolvemento. Os primeiros movementos, control e conciencia corporal, esquema corporal, actividade tonico-postural, lateralidad, respiración, relaxación, sensopercepción, habilidades corporais e manipulativas.	1.- O Esquema Corporal. 1.1.- ¿Que é o esquema corporal? 1.2.- A percepción do corpo. 1.3.- O debuxo do esquema corporal. 1.4.- Trastornos do esquema corporal. 2.- Psicomotricidade Grossa 2.1.- ¿Que é a psicomotricidade grossa? 2.2.- Partes da psicomotricidade grossa. 2.2.1.- Lateralidad. 2.2.2.- Ton muscular. 2.2.3.- Independencia *Motriz. 2.2.4.- Coordinación. 2.2.5.- Control Respiratorio. 2.2.6.- Equilibrio. 2.2.7.- Estructuración Espacial. 2.2.8.- Estructuración Temporal. 2.2.9.- Ritmo Corporal. 2.3.- Trastornos da Psicomotricidade Grossa. 3.- Psicomotricidade Fina. 3.1.- ¿Que é a Psicomotricidade Fina? 3.2.- Partes da Psicomotricidade Fina. 3.2.1.- Motricidad Gestual. 3.2.2.- Coordinación Manual. 3.2.3.- Coordinación Viso-manual. 3.2.4.- Grafomotricidad. 3.2.5.- Coordinación Grafo-perceptiva. 3.3.- Trastornos da Psicomotricidade Fina. 4. Escalas Básicas do Desenvolvemento Motriz.

BLOQUE II: Instrumentos de avaliación e criterios 1.- Aplicacións Prácticas na aula.
xerais de intervención.

2.- Test Psicomotores.

3. As Clases de Psicomotricidade.

TEMARIO PRÁCTICO.

BLOQUE I

Actividades para o desenvolvemento da psicomotricidade infantil.

BLOQUE II

Xogos Motores Tradicionais.

Cancións Motrices.

Contos Motores.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	14	20	34
Estudo previo	4	10	14
Prácticas de laboratorio	22	25	47
Traballo tutelado	4	10	14
Presentación	4	5	9
Cartafol/dossier	4	20	24
Exame de preguntas de desenvolvemento	2	2	4
Traballo	0	4	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Exposición dos contidos fundamentais da materia. A metodoloxía *sera participativa.
Estudo previo	Actividades *dirixidas a motivar e tomar contacto de face á iniciación a un bloque *tematico. Se *hara *basicamente a *traves da lectura de *articulos ou outros recursos *bibliograficos
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas, coa finalidade de adquisición de habilidades *basicas e *procedimentales relacionadas coa materia obxecto de estudo.
Traballo tutelado	Traballos na aula en relación a casos *practicos vinculados aos contidos dos temas
Presentación	Os alumnos exporán unha sesión participativa que desenvolva as principais calidades e/ou habilidades *motrices

Atención personalizada

Tests	Description
Cartafol/dossier	realización dun dossier, onde se recollerán , prácticas da materia.
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame de preguntas curtas
Traballo	Realización do test de *Harris e a súa interpretación, que se realizase gravando un vídeo.

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Cartafol/dossier	Os criterios para a avaliación do *portafolios da materia *seran: Descrición xogo. Identificación correcta das competencias traballadas en cada bloque *tematico. Achegas persoais.	30	B2 C1 D1 B3 C2 D2 B11 C4 D3 C15 D5 C16 D6 C18 D7 C23 D8 C24 D13 C25 D15 C26 D17 C36 D21 C44

Exame de preguntas de desenvolvemento	A proba de avaliación consistirá nun exame escrito de respostas curtas	40	B1 B8 B9 B10 B12	C1 C2 C4 C15 C16 C18 C24 C44 C53	D1 D7
Traballo	Realización do test de *Harris e valoración sobre o mesmo nun vídeo	20			

Other comments on the Evaluation

Para superar a materia é necesario superar todas as partes da materia. A participación valorácese cun 10%*Sera imprescindible entregar a ficha de clase debidamente cumprimentada. Os alumnos que superen 6 faltas; deberán realizar un *portafolio e proba final diferente aos que asistan a clase. O *portafolio deberá entregarse o mesmo día que o resto dos alumnos (*día marcado na *guía de traballo). O exame constase de preguntas curtas e desenvolvemento dunha sesión *psicomotriz. A nota dos traballos prácticos contabiliza para a nota final só durante o presente curso. En 2ª convocatoria é necesario realizar exame teórico e o traballo práctico e aprobar ambas as partes. Data de exame segundo calendario oficial publicado na web.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Ried, B, et Hoppner, G, **Juegos y ejercicios para estimular la psicomotricidad**, Oniro, 2012

Martin Dominguez, D, **Psicomotricidad e intervención educativa**, Piramide, 2018

Bernaldo de Quiros Aragón, M, **Psicomotricidad: guía de evaluación e intervención**, Piramide, 2017

Fonseca, V.d, **Estudio y genesis de la psicomotricidad**, 2a.ed, INDE, 2000

Lorca Llinares, M et Sanchez Rodriguez, J, **Psicomotricidad y necesidades educativas especiales**, Aljibe, 2003

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Educación física e a súa didáctica na idade infantil/V51G110V01503

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil/V51G110V01205

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104

Other comments

Asistir ao primeiro día de clase, resulta moi beneficioso para comprender e entender a materia.

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada polo *COVID-19, a Universidade de Vigo establece unha planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou parcialmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun modo máis áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

As QUE FIGURAN NA GUÍA DOCENTE DA MATERIA

* Metodoloxías docentes que se modifican

SEN MODIFICACIÓN

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (*tutorías)

INDICÁSESE NO CAMPUS VIRTUAL

- * Modificacións (si proceden) dos contidos a impartir
- * Bibliografía adicional para facilitar o auto-aprendizaxe
- * Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

- * Probas xa realizadas

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

...

- * Probas pendentes que se manteñen

Proba *XX: [Peso anterior 00%] [Peso Proposto 00%]

TODAS

...

- * Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

NINGUNHA

- * Novas probas

- * Información adicional
-

IDENTIFYING DATA**Educación: Organización do centro escolar**

Subject	Educación: Organización do centro escolar			
Code	V51G110V01203			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Blanco Navarro, Marta			
Lecturers	Blanco Navarro, Marta			
E-mail	marta.blanconavarro@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es			
General description	Esta materia forma parte do módulo 5: "Organización do espazo escolar, materiais e habilidades docentes", de carácter básico, con 6 créditos ECTS. Pretende proporcionar aos alumnos e alumnas os coñecementos científicos e as técnicas necesarias para reflexionar sobre os distintos aspectos e ámbitos da Organización Escolar. Así mesmo, preténdese unha aproximación á realidade educativa, que vaia preparando ao/ao futuro/a mestre/a para desenvolver o seu traballo nos centros escolares, entre outros ámbitos de posibilidades laborais			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C8	Saber informar a outros profesionais especialistas para abordar a colaboración do centro e do mestre na atención ás necesidades educativas especiais que se susciten
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C26	Saber analizar os datos obtidos, comprender críticamente a realidade e elaborar un informe de conclusións.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C30	Participar na elaboración e seguimento de proxectos educativos de educación infantil no marco de proxectos de centro e en colaboración co territorio e con outros profesionais e axentes sociais.
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C59	Adquirir un coñecemento práctico do aula e da xestión da mesma.

C64	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D10	Traballo nun contexto internacional
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D16	Adaptación a novas situacións
D17	Creatividade
D18	Lideranza
D19	Coñecemento doutras culturas e costumes
D20	Iniciativa e espírito emprendedor
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results		
Comprender que a dinámica diaria de a Educación Infantil é cambiante en función de cada neno/a, A2 grupo e situación, e saber ser flexibles en o exercicio diario de a función docente.	C8	D1	
	C20	D2	
	C32	D6	
	C59	D7	
		D8	
		D16	
		D18	
		D21	
Valorar a importancia de a estabilidade e regularidad de o contexto escolar, os horarios e os estados de ánimo de o profesorado como factores que contribúen a o progreso armónico e integral de os nenos e as nenas.	B11	C20	D2
	B12	C29	D7
			D8
			D9
			D12
			D13
			D15
			D16
			D17
			D18
Ter unha imaxe realista de si mesmo, actuar conforme a as propias convicções, asumir responsabilidades, tomar decisións e relativizar as posibles frustracións.	B12		D1
			D2
			D6
			D7
			D8
			D9
			D11
			D13
			D14
			D16
			D17
			D18
			D20
			D21

Tomar conciencia de a complejidad de os procesos educativos en xeral e de os procesos de ensino-aprendizaxe, en as etapas obrigatorias de o sistema educativo.	A1 A4	B1 B9 B11 B12	C27	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D13 D17 D18 D21
Analizar e aplicar distintas estratexias metodolóxicas para organizar espazos, materiais e tempos, en función de os diferentes modelos didácticos e de as características e peculiaridades de o neno/a.	A2 A3 A4 A5	B1 B2 B3 B9 B11	C8 C10 C59 C64	D1 D2 D6 D7 D8 D9 D11 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D21
Coñecer experiencias internacionais e exemplos de experiencias innovadoras en Educación Infantil para aplicalas en o aula.	A1 A4	B1 B11 B12	C21 C26 C27 C29 C30 C64 C66	D1 D2 D3 D4 D7 D8 D9 D10 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21
Participar en a definición de o proxecto educativo e en a actividade xeral de o centro, atendendo a os criterios de control de calidade.	A1 A4	B1 B9	C21 C26 C29 C30 C64 C66	D1 D2 D3 D7 D8 D9 D13 D17 D18 D21

Contidos	
Topic	
INTRODUCCIÓN	Nocións introductorias
FUNDAMENTACIÓN CONCEPTUAL	A Organización Escolar O centro como unidade organizativa: funcións directivas, de xestión pedagóxica e administrativas O centro e a comunidade educativa
SUBSISTEMA AMBIENTAL/CONTEXTUAL	Os Poderes Públicos e a educación como servizo de interese público Estrutura do Sistema Educativo Español Avaliación de centros
SUBSISTEMA DE PLANIFICACIÓN	Plan/é institucionais O centro como unidade organizativa: funcións de goberno e de coordinación

SUBSISTEMA ESTRUCTURAL	Organización dos axentes educativos, recursos, espazos, horarios e actividades. Medidas de seguridade nos centros de Educación Infantil
SUBSISTEMA RELACIONAL	Participación nos centros educativos O clima organizativo Potenciar unha cultura de centro que fomente a corresponsabilidade A convivencia como reto nas organizacións educativas
SUBSISTEMA DE DIRECCIÓN E LIDERADO	Liderado educativo
SUBSISTEMA DE CAMBIO/DESENVOLVO ORGANIZATIVO	A avaliación como elemento de mellora e de aumento de calidade Tipos de avaliación Criterios de avaliación en Educación Infantil e en Educación Primaria
ORGANIZACIÓN ESCOLAR DIFERENCIADA	Análise e experiencias
A ORGANIZACIÓN ESCOLAR NO PRACTICUM	Achegas da Organización Escolar ao Practicum

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	4	4	8
Lección maxistral	15	30	45
Obradoiro	14	28	42
Aprendizaxe baseado en proxectos	13	10	23
Seminario	2	1	3
Exame de preguntas obxectivas	5	14	19
Autoavaliación	2	2	4
Presentación	1	5	6

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Actividades introductorias	Presentarase a materia a través da explicación da guía docente. Polos contidos da mesma e da propia materia, ambos se consideran complementarios. A Guía Docente constitúe un elemento informativo e prescriptivo de carácter fundamental. Por iso, considérase necesario que en cada unha da materia ao longo da carreira, o alumno/a coñezaa, téña presente, consulte dúbidas sobre ela a principio de cuadrimestre, e mesmo a archive en cartafol dixital.
Lección maxistral	Os aspectos teóricos da materia Organización do Centro Escolar se levarán a cabo a través deste tipo de metodoloxía. Considerase a máis adecuada para poder desenvolver nas clases do grupo de alumnos/as completo.
Obradoiro	Realización de diversas actividades con metodoloxía individual e/ou grupal durante as clases prácticas.
Aprendizaxe baseado en proxectos	A través deste método tentarase desenvolver no alumno as competencias requiridas polos empregadores para o século XXI dos graduados. Se
Seminario	A través de seminarios, charlas ou conferencias de tipo específico durante o curso, abordaranse temas específicos. Supoñen un complemento das clases teóricas e poden xurdir ao longo do cuadrimestre

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	O alumno/a poderá consultar ao principio da clase calquera dúbida que lle xurda. Resulta conveniente que esgote en primeiro lugar este método, polos beneficios que se seguen para el/ela e para os demais compañeiros/as en relación ao mesmo. En calquera caso, si aínda así o considera necesario, o alumno/a poderá facer uso da Tutoría académica designada no horario lectivo para cada unha das materias, no horario establecido.
Obradoiro	o alumno/a poderá facer uso da Tutoría Académica designada no horario lectivo para cada unha das materias, no horario establecido. O obxecto desta será resolver as dúbidas expostas por cada un/a dos estudantes/as. Por cuestións organizativas, convén que se solicite a través de mail e axustándose aos horarios establecidos para as tutorías.

Avaliación

Description	Qualification Training and Learning Results
-------------	---

Exame de preguntas obxectivas	Probas tipo test sobre os contidos da materia. Periódicas. A través da Plataforma Blackboard e/ou presenciais. Realización e nota individual. As porcentaxes detalladas de cada proba e as datas indicaranse a comezo do curso; por razóns excepcionais poderían sufrir algunha modificación nas súas % que en ningún caso variarán o total do que supón este apartado da nota final.	40	A1 A3 A4	B1 B3 B9 B12	C26 C27 C66	D1 D2 D3 D6 D8 D13 D14 D15
Autoavaliación	Realización, entrega do documento final e exposición oral do PBL. Nas datas fixadas durante o curso. Realización e nota grupal.	40	A2 A3 A5	B1 B3 B9 B11 B12	C8 C10 C21 C26 C29 C30 C32 C59 C64 C66	D1 D2 D3 D6 D7 D8 D9 D11 D12 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D20 D21
Presentación	Elección, síntese e profundización nun/varios artigos científicos relacionados coa materia. De elaboración individual e/ou por parellas segundo indíquese ao longo do curso. O froito do traballo consistirá na entrega dun vídeo en formato Pecha Kucha.	20	A1 A2 A3 A4	B1 B2 B9 B12	C20 C21 C26 C27 C30 C32 C59 C66	D1 D2 D3 D4 D6 D8 D9 D10 D13 D14 D15 D16 D17 D18 D19 D20 D21

Other comments on the Evaluation

A nota final da materia ten dous compoñentes: 1. O traballo realizado polo/o alumno/a durante o curso (Avaliación Continua); 2- A proba escrita. Os alumnos que non alcancen o 80% da asistencia a clase, deberán axustarse a un exame específico, dado a esixencia grupal do Proxecto que leva a súa avaliación propia.

Para realizar a nota media da materia, será necesario obter un 5 ou máis en cada unha das distintas formas de avaliación. No caso de non superar a materia na primeira oportunidade da convocatoria, as cualificacións manteranse até a segunda oportunidade da mesma convocatoria. Na cualificación dos traballos escritos puntuarase -0,25 por cada falta de ortografía.

Este documento é unha declaración de intencións sobre o traballo dos estudantes na materia, polo que pode sufrir lixeiras modificacións derivadas do consenso co grupo clase ou por circunstancias imprevistas.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Blanco, M., **La organización escolar**, CEU Ediciones, 2013

Decreto 374/1996, do 17 de outubro, **Regulamento Orgánico das escolas de educación infantil e dos Colexios de educación Primaria da comunidade autónoma de Galicia**,

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, **Currículo da Educación Infantil na comunidade autónoma de Galicia**,

Ley Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, **Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa**, BOE, 2013

Ley Orgánica 2/2006, de 3 de maio, **Ley Orgánica de Educación**, BOE, 2006

Complementary Bibliography

Alonso, J., **Motivación y aprendizaje en el aula**, Aula XXI, 2000

Antúñez, S. y Gairín, J., **La organización escolar**, Graó, 2006

Campo, A., **Herramientas para los directivos escolares. II**, Wolters Kluwer, 2012

Constitución Española, 1978

Decreto 105/2014, do 4 de setembro, **Currículo de Educación Primaria da comunidade autónoma de Galicia**,

Del Pozo, M., **Liderazgo. En Aprender hoy y liderar mañana**, Tekman Books, 2016

Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, UNESCO, 1996

Gómez, M.E., **Curriculo de educación infantil y primaria**, San Dámaso, 2015

INEE, **Boletín de Educación del Instituto Nacional de Evaluación**, MEC,

Melgarejo, X., **Gracias, Finlandia: qué podemos aprender del sistema educativo de más éxito**, Plataforma, 2015

Montero, A., **Selección y evaluación de directores de centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012

Revista Prácticum,

Saint, D. y Funes, S., **Gestión eficaz de la convivencia en los centros educativos**, Wolters Kluwer, 2012

Torrego, J.C., **El plan de convivencia: fundamentos y recursos para su elaboración y desarrollo**, Alianza, 2010

Vaello, O., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Zabalza, A., **El practicum en la formación universitaria: estado de la cuestión**, Revista de educación, 2011, 354

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Prácticas externas: Practicum/V51G120V01981

Subjects that it is recommended to have taken before

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación primaria/V51G120V01201

Other comments

Recoméndase encarecidamente a lectura detida e traballada da presente Guía Docente, consultando nas horas introductorias da mesma calquera dúbida que poida xurdir da mesma.

Támén se recomenda -desde o momento en que o alumno ou a alumna tome conciencia de que desexa cursar dita materia- a consulta frecuente e variada dos Portais Educativos oficiais dispoñibles na web, especialmente o do Ministerio de Educación e o da Consellería Educativa de Galicia.

Así como o desenvolvemento de estratexias para falar en público.

A familiarización coa Plataforma institucional a través da Intranet e Microsoft 365, da que poderán dispor unha vez matriculados na Escola Universitaria Maxisterio CEU de Vigo, será un requisito imprescindible para o desenvolvemento da materia; inclúe a aceptación das esixencias da mesma en canto a datos, uso de micrófonos, cámaras, etc. que se consideren necesarios para o desenvolvemento da mesma.

Plan de Continxencias

Description

Na medida do posible asumíuse na materia unha metodoloxía que permita manter o ritmo marcado ao longo do curso, tanto si desenvólvese de forma presencial, coma se a presencialidade tivese que ser distinta á física; por exemplo, en liña ou semipresencial. En calquera caso, este documento de Guía Docente preséntase como unha declaración de intencións, e de ser o caso, poderíase realizar as modificacións necesarias que serán comunicadas con antelación aos alumnos.

O cambio podería afectar especialmente na metodoloxía, en ningún caso faríao respecto do valor da avaliación asignado nos apartados xerais:

40%- Contidos

40%- Problem Based Learning

20%- Artigos científicos

IDENTIFYING DATA**Educación: Teoría e institucións contemporáneas da educación**

Subject	Educación: Teoría e institucións contemporáneas da educación			
Code	V51G110V01204			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Varela Iglesias, Miriam			
Lecturers	Varela Iglesias, Miriam			
E-mail	myriam.varelaiglesias@ceu.es			
Web				
General description	Como materia de formación básica, a denominada Educación. Teoría e Historia dá Educación ten como finalidade introducir ao futuro graduado non universo educativo a través da análise da educación como práctica cultural presente en todas as sociedades e estreitamente relacionada con cuestións sociais, económicas e políticas. Persegue que o futuro graduado coñeza e valore nunha perspectiva crítica ou concepto de educación e os seus procesos, axentes, institucións, xunto coa súa evolución histórica e o proceso de configuración do sistema educativo. Busca igualmente unha comprensión histórica, contextual e crítica do fenómeno educativo, que oriente finalmente a súa praxe profesional nunha perspectiva reflexiva. Tamén analízanse os aspectos básicos do desenvolvemento histórico da educación en España e en Galicia, prestando especial atención á Educación Primaria, e ao proceso de configuración do seu profesorado, da súa formación e da súa lexitimación socioprofesional.			

Competencias

Code	
A1	Que os estudantes demostren posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
B9	Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida.
B11	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes.
B12	Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C6	Coñecer a dimensión pedagóxica da interacción cos iguais e os adultos e saber promover a participación en actividades colectivas, o traballo cooperativo e o esforzo individual.
C10	Crear e manter lazos de comunicación coas familias para incidir eficazmente no proceso educativo.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.

C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
C19	Comprender que a dinámica diaria en educación infantil é cambiante en función de cada estudante, grupo e situación e saber ser flexible no exercicio da función docente.
C20	Valorar a importancia da estabilidade e a regularidade na contorna escolar, os horarios e os estados de ánimo do profesorado como factores que contribúen ao progreso armónico e integral dos estudantes.
C21	Saber traballar en equipo con outros profesionais de dentro e fóra do centro na atención a cada estudante, así como na planificación das secuencias de aprendizaxe e na organización das situacións de traballo no aula e no espazo de xogo, identificando as peculiaridades do período 0-3 e do período 3-6.
C22	Atender as necesidades dos estudantes e transmitir seguridade, tranquilidade e afecto.
C27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
C28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
C32	Valorar a relación persoal con cada estudante e a súa familia como factor de calidade da educación.
C41	Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e a comunicación.
C61	Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
C66	Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D5	Coñecemento de informática
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Razoamento crítico
D14	Compromiso ético
D15	Aprendizaxe autónoma
D17	Creatividade
D21	Motivación pola calidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
1. Analizar, comprender e avaliar a educación como feito e como acción-intervención desde os marcos teóricos que nos proporcionan tanto a teoría da educación como o saber facer historia da educación.	A1	B1	C1	D1
	A2	B3	C10	D2
	A3	B5	C12	D3
	A4	B9	C13	D5
		B12	C14	D6
			C19	D9
			C21	D13
			C22	D14
			C27	D15
			C28	D17
			C29	D21
			C32	
			C41	
			C66	
2. Analizar a evolución histórica das institucións educativas formais e non formais tendo en conta os condicionamentos sociais, políticos e normativos así como comprender o fenómeno educativo desde a Teoría da Educación.	A1	B1	C1	D1
	A2	B5	C13	D2
	A3	B9	C14	D3
		B11	C27	D6
		B12	C28	D7
			C41	D9
				D11
				D13
				D14
				D15
				D21

3. Desenvolver un coñecemento reflexivo e crítico da avaliación que permita comprender a complexidade do proceso educativo.	A1 A3	B1 B5 B11 B12	C1 C6 C13 C14 C27	D1 D3 D6 D8 D9 D13 D14 D17 D21
4. Valorar a acción educativa do mestre de educación primaria como un proceso de intervención profesional, o que supón explicar, xustificar e xerar *pedagógicamente a súa intervención tanto desde os fundamentos teóricos da educación como desde os procesos históricos que a sustentan.	A1 A2 A3	B1 B5 B7 B9 B12	C1 C13 C14 C19 C20 C28 C29 C61	D1 D2 D3 D5 D6 D7 D13 D14 D15 D21

Contidos	
Topic	
CONCEPTO, FINALIDADES E SISTEMAS EN EDUCACIÓN	1. A educación e o fenómeno educativo. 2. Perspectivas pedagóxicas da acción educativa. 3. Ámbitos da educación.
O COÑECEMENTO CIENTÍFICO NA EDUCACIÓN	1. Introducción á investigación educativa. 2. A corrente dos Annales.
AXENTES E INSTITUCIÓNS EDUCATIVAS	1. Evolución histórica e novas perspectivas do Sistema escolar. A escola de onte.
TEORIAS EDUCATIVAS CONTEMPORÁNEAS E HISTORIA DA EDUCACIÓN INFANTIL.	1. Escola Tradicional □ Escola Nova. Escola Tradicional. Contexto social e cultural do Movemento da Escola Nova. A Escola Nova como núcleo configurador da Pedagogía Contemporánea: Primeiras experiencias do Movemento. Os principais teóricos da Escola Nova: Dewey, Kerschensteiner, Decroly, Claparède, Montessori, Ferrière. Froebel, Padre Manjón,

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas	15	20.5	35.5
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	10	25	35
Traballo tutelado	14	28	42
Lección maxistral	15	22.5	37.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Resolución de problemas	O profesor ofertará ao alumnado unha recompilación de textos. O alumno pola súa banda elixirá entre entre os textos ofertados. Consistirá nunha análise crítica-reflexivo relacionado coas temáticas traballadas dentro dos contidos.
Prácticas con apoio das TIC (Repetida, non usar)	Os alumnos pola súa banda coa oportuna orientación do profesor, profundarán en cuestións concretas que non foran abordadas máis que dunha maneira moi xenérica na exposición deste e que sexan susceptibles de tratamento de estudo recorrendo aos soportes documentais e bibliográficos pertinentes. O alumno realizará procuras documentais e bibliográficas para a maior comprensión dos contidos.
Traballo tutelado	Os traballos de aula (traballos monográficos) terán como cometido a iniciación á investigación. Estes traballos versarán sobre unha temática previamente achegada polo profesor e relacionada coas temáticas dos bloques de contido.
Lección maxistral	As leccións que conforman o temario desta materia serán elaborados e presentados de maneira expositiva ao grupo de clase polo profesor, achegando a documentación necesaria para o coñecemento dos contidos da materia.

Atención personalizada	
Methodologies	Description

Lección maxistral	Nas horas de titorías o alumno ou alumna poderá preguntar persoalmente ao profesor e resolver as súas dúbidas, particularmente.
Resolución de problemas	Nas horas de titoría da materia o alumno ou alumna poderá preguntar as súas dúbidas sobre os traballos propostos polo profesor.

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Resolución de problemas	20	A2 B5 C1 D1 A3 B11 C13 D2 A4 B12 C14 D3 C19 D6 C27 D7 D8 D9 D14 D17
Traballo tutelado	40	
Lección maxistral	40	

Other comments on the Evaluation

A cualificación final da disciplina resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. O alumno ou alumna que non realice todas as actividades de avaliación ,obterá unha cualificación final de SUSPENSO. En xullo avaliarase mediante un exercicio escrito, e a entrega dos traballos monográficos feitos o longo do curso. Tanto a cualificación dos traballos derivados da resolución de problemas, é dicir, contidos específicos como a cualificación dos traballos de aula (traballo monográfico) feitos no seu momento durante o curso, seguirán vixentes en segunda convocatoria ou convocatoria extraordinaria. É imprescindible a asistencia a clase que puntuará un 20% da nota final. Se non se cumpre a asistencia someterase ao alumno a unha proba específica. As datas de exame serán as publicadas oficialmente na web da facultade. Os horarios de titoría para o alumno serán ditos nos primeiros días.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

NEGRÍN FAJARDO, O, **Teoría e institucións contemporaneas de educación.**, 2005

Complementary Bibliography

AYUSTE, A. y OTROS, **Planteamientos de pedagogía crítica**, Graó, 1994

COLOM, A.J. (Coord.), **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, Ariel, 1997

COSTA RICO, A., **Historia da Educación e da Cultura en Galicia**, Edicións Xerais, 2004

ESCOLANO BENITO, A, **La educación en la España contemporánea. Políticas educativas, escolarización y culturas pedagógicas.**, Biblioteca Nueva, 2002

FEBVRE, L., **Combates por la historia**, Ariel, 1970

GABRIEL, N. DE, **Leer, escribir y contar. Escolarización popular y sociedad en Galicia (1875-1900)**, Ed.do Castro, 1990

GABRIEL, N. DE., **Alfabetización y escolarización en España (1887-1950)**, Revista de Educación, 1997

PORTO UCHA, A.S., **La Institución Libre de Enseñanza en Galicia.**, Ed.do Castro, 1985

THUILLIER, G. y TULARD, J., **Cómo preparar un trabajo de historia. Métodos y técnicas.**, Oikos-Tau, 1989

PUELLES BENÍTEZ, M, **Educación e ideología en la España contemporánea (1767-1975)**, Labor, 1980

PUELLES BENÍTEZ, M., **Historia de la educación en España. Siglo XIX.**, Uned, 1989

PUELLES BENÍTEZ, M., **Política y Educación en la España contemporánea**, Uned, 2007

TUÑÓN DE LARA, M., **¿Por qué la historia?**, Salvat, 1981

IANA, A., OSSENBACH, G., y SANZ, F., (Cord.), **Historia de la Educación (Edad Contemporánea)**, UNED, 2002

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Other comments

A realización do traballo de investigación en grupo, suporá que cada un dos alumnos ou alumnas do grupo coñeza profundamente o traballo, xa que calquera deberá poder dar conta do traballo en cada momento. Será imprescindible a asistencia a clase para superar a materia. A avaliación é continua, o que supón que os alumnos e alumnas que asistisen a clase menos do 80% terán que presentarse a un exame específico debido ás súas circunstancias especiais. A non asistencia non poderá superar o 20% das horas lectivas desta materia. Nesta porcentaxe inclúense as faltas xustificadas e sen xustificar. Este apartado suporá o 20% da nota final.

Plan de Continxencias

Description

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

Manteranse os mesmos traballos, actividades e exames na plataforma, polo que será imprescindible a asistencia e participación tamén nas clases on line.

IDENTIFYING DATA				
Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil				
Subject	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe infantil			
Code	V51G110V01205			
Study programme	Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Basic education	1	2c
Teaching language	Castelán			
Department	Departamento da E.U. de Formación de Profesorado de E.X.B. (Vigo)			
Coordinator	Muñoz Prieto, María del Mar			
Lecturers	Muñoz Prieto, María del Mar			
E-mail	mmunoz@ceu.es			
Web	http://www.escuelamagisterioceuvigo.es/			
General description	Esta materia proporciona ao alumno un coñecemento detallado dos procesos de ensino- aprendizaxe. Considérase fundamental que o alumnado sexa capaz de adestrarse para que no futuro poida levar a cabo un papel de guía, orientador en todos os ámbitos que *conciernen ao ámbito educativo, así como desenvolver un espírito crítico e reflexivo.			

Competencias

Code	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil.
B5	Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia.
B7	Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
C1	Comprender os procesos educativos e de aprendizaxe no período 0-6, no contexto familiar, social e escolar.
C11	Coñecer e saber exercer as funcións de titor e orientador en relación coa educación familiar.
C12	Promover e colaborar en accións dentro e fóra da escola, organizadas por familias, concellos e outras institucións con incidencia na formación cidadá.
C13	Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas; cambios nas relacións de xénero e intergeneracionais; multiculturalidade e interculturalidade; discriminación e inclusión social e desenvolvemento sostenible.
C23	Comprender que a observación sistemática é un instrumento básico para poder reflexionar sobre a práctica e a realidade, así como contribuír á innovación e a mellóraa en educación infantil.
C29	Valorar a importancia do traballo en equipo
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita
D4	Coñecemento de lingua estranxeira
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D12	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade

Resultados de aprendizaxe

Expected results from this subject	Training and Learning Results			
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilízalos para xestionar o clima da aula e a instrución.	A2	B5	C11	D1
	A3	B7	C12	D3
			C29	D4
				D7
				D8

Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilízalos para xestionar o clima da aula e a instrución.

B1 C1 D2
C13 D8
C23 D9
D12

Contidos

Topic	
1. PARADIGMAS E CONCEPCIÓNS TEÓRICAS DOS PROCESOS DE ENSINO E APRENDIZAXE	1.1. Comportamento. 1.2. Cognitivismo. 1.3. Aprendizaxe observacional: Teoría cognitiva social. 1.4. Enfoques do Tratamento da Información. 1.5. Perspectiva constructivista da aprendizaxe escolar. 1.6. A teoría sociocultural de Vygotsky. 1.7. A teoría de Bruner e a construción do coñecemento. 1.8. A teoría de Ausubel sobre a aprendizaxe significativa
2. CONTEXTOS E FACTORES CONDICIONANTES DA APRENDIZAXE NA IDADE INFANTIL	2.1. Interacción familia-escola. 2.2. Programas de formación de pais. 2.3. O profesor: un elemento clave para a aprendizaxe dos estudantes. 2.4. O alumno: axente, protagonista e responsable de aprendizaxe. 2.5. Que aporta a neurociencia ao mundo da aprendizaxe.
3. PROCESOS DE APRENDIZAXE NA IDADE INFANTIL	3.1. Importancia da percepción e a atención, como elementos esenciais para a aprendizaxe. 3.2. A memoria. 3.3. A intelixencia e os diferentes estilos cognitivos relacionados coa aprendizaxe.
4. PROCESOS AFECTIVOS E MOTIVACIÓN ACADÉMICA NA IDADE INFANTIL	4.1. A educación emocional. 4.2. Motivación e metas académicas. As atribucións causais. 4.3. O papel do autoconcepto, a autoestima e a autoeficacia no rendimento académico.
5. INTERACCIÓN PROFESOR-ALUMNO E INTERACCIÓN ENTRE IGUAIS NA EDUCACIÓN INFANTIL	5.1. A eficacia do docente. 5.2. Expectativas dos profesores e rendemento dos alumnos. 5.3. O clima positivo na aula. 5.4. Interacción entre iguais. 5.5. A aprendizaxe cooperativa.
6. CONTEXTO FAMILIAR, Tics E APRENDIZAXE NA ETAPA INFANTIL	6.1. O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar.
7. MÉTODOS E PROCEDEMENTOS DE INVESTIGACIÓN EN PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	7.1. Por que é importante a investigación. 7.2. O enfoque da investigación científica. 7.3. Métodos de investigación

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	18	40	58
Debate	7	10	17
Traballo tutelado	11	22	33
Presentación	7	15	22
Exame de preguntas obxectivas	1	0	1
Resolución de problemas e/ou exercicios	6	1	7
Traballo	6	6	12

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	O profesor/a presentará os contidos da materia de forma oral, en ocasións apoiado por medios audiovisuais. Tentarase que o alumno participe de maneira activa nas explicacións, a través de preguntas e/ou comentarios, cando o profesor/a o solicite..
Debate	Proporase a realización de debates, relacionados co tema proposto polo docente. Os debates deberanse preparar con antelación, co cal é imprescindible a consulta ao profesor/a.
Traballo tutelado	Resolución de actividades, traballos individuais e/ou en grupo na aula. O alumno/a deberá realizar a lectura de artigos e/ou libros, previamente indicados polo profesor/a.
Presentación	Todos os alumnos/as deberán realizar de maneira obrigatoria unha exposición nos grupos de prácticas. O tema será proposto polo profesor/a e estará relacionado coa materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Lección maxistral	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos mediante tutorías (ben a nivel grupal ou individual).

Presentación	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos achega do tema que deben traballar para realizar a exposición.
Debate	A atención personalizada realizarase a través do asesoramento aos alumnos para a preparación dos apartados que deben preparar para a realización do debate.
Traballo tutelado	A atención personalizada realizarase a través da supervisión aos alumnos, nos temas que se traballarán no gupo-aula.
Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	A atención personalizada realizarase a través da valoración de probas realizadas na aula.
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos mediante titorías semanais (ben a nivel grupal e/ou individual), e de forma presencial na aula.
Traballo	A atención personalizada realizarase a través da orientación aos alumnos achega do tema que debe traballar en grupo. As titorías serán obrigatorias, e consistirán en guiar aos alumnos para que poidan realizar de maneira óptima o seu traballo teórico, que deberá ir acompañado sempre dunha presentación na aula. Para iso, concretarase día e hora.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Exame de preguntas obxectivas	Para superar a materia, o alumno/a deberá aprobar o exame tipo test con unha cualificación de 5, nunha escala 0-10. Só en ese caso sumaranse as cualificacións obtidas no resto das actividades.	50	B5 C12 C13
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumno/a deberá entregar ao profesor/a, cando este o solicite, reflexións ou valoracións dalgún artigo de revista ou capítulo de libro, froito dunha lectura previa.	20	A2 D2 D9
Traballo	O alumno/a deberá presentar un traballo realizado en grupo sobre un tema proposto polo profesor/a. Devandito traballo presentarase na aula.	30	D2 D9

Other comments on the Evaluation

Para os estudantes que sigan a avaliación continua, os traballos serán obrigatorios, e puntuarase a asistencia a clase do alumno/a, que tamén será obrigatoria, tanto nas clases teóricas como nos grupos pequenos (clases prácticas). É necesaria a asistencia regular de polo menos o 80% das sesións). Os traballos entregaranse nas sesións de grupo pequeno, segundo o calendario que se estableza. No caso de que algún estudante non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo tutorizado polo docente, realizará unha proba na que se avaliarán as competencias básicas da materia, que incluírá contidos teóricos e prácticos. As datas para a realización dos exames serán as mesmas que os estudantes de avaliación continua. Tamén ten que entregar os traballos feitos no cuatrimestre. Valorarase a participación continua ao longo do cuatrimestre Día do exame. Consultar páxina web da Escola de Maxisterio.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Bisquerra, R., **Inteligencia emocional en educación**, Síntesis, 2015

Castejón, J. L., **Psicología de la Educación**, Club Universitario, 2010

Córdoba, A. I.; Descals A., y Gil M^a. D., **Psicología del desarrollo en la edad escolar**, Pirámide, 2006

González Sampascual, M., **Psicología de la educación. Tomos I y II**, UNED, 2007

Labrador, F. J., **Técnicas de modificación de conducta**, Pirámide, 2008

Myers, D. G., **Psicología**, Panamericana, 2006

Piñuel, I., y Cortijo, O., **Cómo prevenir el acoso escolar**, CEU Ediciones, 2016

Santrock, J., **Psicología de la Educación**, Mc. Graw Hill, 2006

Trianes, M. V., y Gallardo, J. A., **Psicología de la educación y el desarrollo en contextos escolares**, Pirámide, 2004

Complementary Bibliography

Bisquerra, R., **Universo de emociones**, Palau Gea, 2015

Bona, C., **La nueva educación**, Plaza & Janés, 2015

Comellas, M. J., **Un enfoque educativo para prevenir la violencia en la escuela**, Octaedro, 2015

Gámez-Guadix, M., **Escuela de padres 3.0**, Pirámide, 2017

La Prova, A., **La práctica del aprendizaje cooperativo**, Narcea, 2017

López, C., y Valls, C., **Coaching educativo**, Ed. SM, 2013

Manzanero, Puebla, A. L., y Álvarez M. A., **La memoria humana: aportaciones desde la neurociencia cognitiva**, Pirámide, 2015

Marí Mollá, R., **facilitar las relaciones grupales y resolver los conflictos**, CCS, 2017

Miltenberger, R. G., **Modificación de conducta. Principios y fundamentos**, Pirámide, 2013

Mora, F., **Neuroeducación**, Alianza, 2017

Navarro, J. I., y Martín, B., C., **Psicología de la Educación para Docentes**, Pirámide, 2010

Núñez C., y Varcacel, R., **El arte de emocionarte**, Nube de Tinta, 2016

Prados, M. M., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2016

Quintanal Díaz, J., **La educación social en la escuela: un futuro por construir**, CCS, 2018

Raspall, L., **Neurociencias para educadores**, Homo Sapiens, 2017

Robinson, K., **Escuelas creativas**, Grijalbo, 2015

Vaello Orts, J., **Cómo dar clase a los que no quieren**, Graó, 2011

Recomendaciones

Subjects that continue the syllabus

Educación: Deseño e desenvolvemento do currículo da educación infantil/V51G110V01102

Educación: Organización do centro escolar/V51G110V01203

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Educación: Tutoría e orientación coa familia/V51G110V01303

Subjects that it is recommended to have taken before

Psicoloxía: Psicoloxía do desenvolvemento de 0-6 anos/V51G110V01104

Plan de Continxencias

Description

Para o curso académico 2020-2021, non hai cambios significativos nas metodoloxías nos tres escenarios docentes previstos. A única adaptación notable está relacionada co seu modo de execución. No posible escenario de ensino mixto ou a tempo parcial, as metodoloxías levaríanse a cabo de xeito presencial e virtual. Por outra banda, que no escenario de aprendizaxe a distancia, as metodoloxías previstas adaptaríanse a unha modalidade de execución virtual.

- Modificación das metodoloxías de ensino:

A dinámica de calquera metodoloxía de ensino non se modifica, salvo no seu modo de execución, presencial e virtual (no caso dun escenario mixto); e exclusivamente virtual (no caso dunha configuración remota).

- Modificacións (se procede) do contido que se vai ensinar

Non hai cambios no contido que se vai ensinar.

- Modificacións (se procede) da avaliación:

O peso do exame final (tipo proba) valorarase cun 40% da nota; as exposicións terán un valor do 30% da nota e diferentes tipos de actividades, valoraranse cun 30% da nota. Para que medien todas as actividades, debe superarse o exame.

- Bibliografía adicional para facilitar a autoaprendizaxe

Ao longo do desenvolvemento do tema proporcionarase bibliografía adicional para cada tema.

- Outras modificacións

Ferramentas para o ensino virtual.

No escenario de educación a distancia, a actividade docente realizarase exclusivamente de xeito virtual.